Omfangsundersøkelse for oppsøkende ungdomsarbeid

2025

Av: Øystein Bruun Ericson
Kompetansesenter rus – Oslo

KORUS

Alle foto:

Elliott Calleja
Johannes Ramos
Viltè Banyte

Filmlærer Barbara H. Schmitt, Kongsberg kulturskole, Kongsberg kommune

ISBN 978-82-92717-41-7

Sammendrag

Denne rapporten bygger på en nasjonal omfangsundersøkelse av oppsøkende ungdomsarbeid gjennomført i 2025. Det deltok 244 respondenter fra 227 kommuner, som til sammen rapporterte at de representerte 163 enheter der oppsøkende arbeid utføres som egen tjeneste, eller som del av annen tjeneste. Kartleggingen viser videre at oppsøkende ungdomsarbeid i Norge organiseres ulikt avhengig av kommunestørrelse og lokale forhold. Store kommuner har ofte egne, organiserte tjenester der oppsøkende ungdomsarbeid er hovedoppdraget. Små kommuner organiserer oppsøkende arbeid i stor grad som del av andre tjenester, hvorpå halvparten av de små kommunene ikke har tilbud i det hele tatt. De mellomstore kommunene har litt jevnere fordeling mellom tjenestetypeorganiseringen.

Fleksibilitet og lokal tilpasning er en styrke ved oppsøkende arbeid. Resultatene i denne rapporten tilsier at store tjenester har bredt nedslagsfelt, mange arenaer og flere ansatte, mens små tjenester ofte er mer lokalt forankret og tilpasset konkrete behov i sitt nærmiljø. Til tross for mindre ressurser og færre ansatte indikerer funnene videre at de små tjenestene også utøver betydningsfullt arbeid og bidrar til forebygging gjennom oppsøkende arbeid og individuell oppfølging av ungdom.

Målsettingene i arbeidet er primært rusforebygging, psykisk helse og universelt forebyggende arbeid, med skoler, fritidsklubber og lokale arrangementer som hyppigste arenaer. Brukermedvirkning er gjennomgående ivaretatt, og de fleste tjenester dokumenterer arbeidet, selv om systematikken varierer og mindre tjenester ofte mangler tilpassede verktøy.

Kartleggingen peker også på potensielle utfordringer knyttet til prosjektstillinger, få årsverk og manglende systematikk, særlig i små, integrerte tjenester. Resultatene fremhever behovet for bedre støtte, standardiserte dokumentasjonsverktøy og faglig veiledning for å sikre kvalitet, bærekraft og likeverdige tilbud på tvers av kommuner.

Samlet viser funnene at oppsøkende ungdomsarbeid er viktig og nødvendig i arbeidet med barn og unge, og at både store og små tjenester har sentrale roller i å nå ungdom og ivareta deres behov.

Innhold

Forord **5**

Del 1 Bakgrunn og metode

1. Bakgrunn **7**
1.2 Hva er oppsøkende arbeid? 7
1.3 Tidligere rapporter og dokumenter 8

2. Metode **9**
2.1 Datainnsamling og utvalg 9
2.2 Spørreskjema 10
2.3 Analyser 10

Del 2 Resultater

3. Organisering av det oppsøkende arbeidet i kommunen **13**
3.1 Omfang og organisering 13
3.2 Forankring i kommunens planer 15
3.3 Fagområde 15
3.4 Ansatte og kompetanse 16
3.5 Brukermedvirkning i tjenesten 19

4. Oppsøkende arbeid **21**
4.1 Retningslinjer for oppsøkende arbeid 21
4.2 Primære målsettinger 22
4.3 Arenaer for oppsøkende arbeid 23
4.4 Målgruppe og aldersfordeling 25
4.5 Arbeidstid 25
4.6 Kjennetegn 28
4.7 Individuelt oppfølgingsarbeid 30

5. Dokumentasjonspraksis, metodikk og evalueringer **36**
5.1 Dokumentasjon av det oppsøkende arbeidet 36
5.2 Kartlegginger, utredninger og evaluering 38
5.3 Metodebruk for kartlegging 39
5.4 Behov for faglig utvikling og veiledning 39

6. Har ikke tjeneste **41**

Del 3 Avslutning

7. Oppsummering **45**

8. Hovedfunn **46**
8.1 Organiseringen av det oppsøkende arbeidet og lokale forskjeller – Faglig styrke og økonomisk sårbarhet 46
8.2 Ulik størrelse, ulik tilnærming – samme fag og samme metodikk? 47
8.3 Digitalt oppsøkende arbeid 47
8.4 Brukermedvirkning 48
8.5 Helserettet oppsøkende ungdomsarbeid 48
8.6 Kommuner som ikke har egen tjeneste 49

9. Referanser **50**

Appendix 1 ..... **52**

Appendix 2 ..... **76**

Forord

Oppsøkende ungdomsarbeid har lenge vært en viktig del av det forebyggende arbeidet for barn og unge i Norge. I møte med økende sosial ulikhet, psykiske helse-utfordringer, rusproblematikk og utenforskap blir oppsøkende tilnærminger stadig mer sentrale, særlig for å nå ungdom som ellers faller utenfor hjelpeapparatet. Å være til stede på ungdoms egne arenaer, bygge relasjoner over tid og møte dem på deres premisser utgjør kjernen i dette arbeidet og et nødvendig supplement til øvrige tjenester.

Denne rapporten bygger på en nasjonal omfangsundersøkelse gjennomført i 2025, med deltakelse fra kommuner over hele landet. Kartleggingen gir innsikt i hvordan oppsøkende ungdomsarbeid er organisert, hvilke mål og arbeidsformer som benyttes, og hvilke ressurser som står til rådighet. Funnene viser både et mangfold av lokale løsninger, påvirket blant annet av kommunestørrelse og ressurstilgang og felles utfordringer knyttet til kapasitet, dokumentasjon og behov for faglig støtte.

Undersøkelsen inngår i en bredere satsing fra Kompetansesentrene for rusfeltet (KORUS) for å styrke kvaliteten i kommunenes forebyggende arbeid og psykiske helsetjenester for barn og unge, og for å gi oppsøkende arbeid en tydeligere plass i tjenestene. Målet er at utsatte barn og unge skal bli sett og hørt og få god støtte på et tidlig tidspunkt.

Arbeidet har vært et felles løft fra alle de sju KORUS-ene. Jeg vil rette en stor takk til Karin Gustavsen, Aina Langhelle Sørensen, Lena Meistad Nysæther, Sigrid Johnsen, Lava Dawood, Morten Dybvik Sitter og Anna Owusu Stenersen for arbeidet med utvikling og gjennomføring av surveyen. Tusen takk til Aina Michalsen for koordinering av den samlede KORUS-innsatsen de siste to årene. En særlig stor takk går til Øystein Bruun Ericson, som har bearbeidet datamaterialet, gjennomført analysene og skrevet rapporten.

Vi håper rapporten vil være et nyttig kunnskapsgrunnlag for kommuner, fagpersoner og beslutningstakere som arbeider for å styrke det forebyggende arbeidet og psykiske helse- og rustjenester for barn og unge.

Oslo, januar 2026

Henning Pedersen
KORUS Oslo

Del 1

Bakgrunn og metode

1. Bakgrunn

1.1 Innledning

Denne omfangsundersøkelsen er en del av en nasjonal satsing på oppsøkende arbeid og metodikk i kommunene, der formålet blant annet er å utvikle og implementere «oppsøkende metodikk, som en del av opptrappingsplanen for psykisk helse og forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet» (Prop 1 s (2023–2024)) der landets KORUS-er har fått i oppdrag å iverksette og implementere denne satsingen.

KORUS har ansvar for å etablere et nasjonalt kompetansemiljø som skal utvikle faglige retningslinjer for likeverdige og ungdomsvennlige oppsøkende tjenester. Dette inkluderer systematisk utvikling og implementering av oppsøkende metoder, samt tilrettelegging for både nasjonale og regionale fagnettverk. Målet er å bidra til at flere kommuner benytter oppsøkende arbeid som et tidlig tiltak for å forebygge frafall, sosial eksklusjon og problemer knyttet til rus og psykisk helse blant barn og unge (Prop 1 s (2023–2024)).

Denne rapporten tar sikte på å bidra med innsikt i det oppsøkende ungdomsarbeidet nasjonalt. Kunnskapen som er produsert, er hentet gjennom å invitere alle landets kommuner til å svare på et spørreskjema om en rekke relevante temaer knyttet til det oppsøkende ungdomsarbeidet.

Det er gjennomført fire nasjonale kartlegginger om oppsøkende ungdomsarbeid tidligere (NOU 1980: 87; Pedersen, 2016; Rusmiddeletatens kompetansesenter, 2004; Sundby & Dalhaug, 1991). Spørsmålsformuleringene og tematikken for denne rapporten er liknende den Pedersen gjennomførte i 2015, hvilket vil tillate noen sammenlikninger også bakover i tid.

Rapporten er tematisk sortert, der del én omfatter kapitlene *Bakgrunn* og *Metode*. Del to presenterer dataene, herunder kapitlene *Organisering av det oppsøkende arbeidet i kommunen*, *Oppsøkende arbeid*, *Individuelt oppfølgingsarbeid, Dokumentasjon* og en presentasjon av data knyttet til dem som oppgir å ikke ha oppsøkende tjeneste i kommunen. Del tre oppsummerer funnene med en avsluttende refleksjon rundt et utvalg av funnene.

1.2 Hva er oppsøkende arbeid?

I følge KORUS brukes oppsøkende virksomhet som en samlebetegnelse for både oppsøkende arbeid og oppsøkende tjenester, og beskriver de metodene og tjenestestrukturene som benyttes for å komme i kontakt med barn og unge på deres egne arenaer (KORUS, u.å.). Oppsøkende arbeid kan betraktes både som en metode og som et selvstendig fagfelt, kjennetegnet av et felles verdigrunnlag og gjennomgående arbeidsprinsipper (Andersson, 2010).

> Oppsøkende arbeid er en kontaktskapende og ressursformidlende sosial aktivitet som rettes mot grupper som ofte er vanskelig å nå med andre midler, og som har behov for støtte som gjøres tilgjengelig, i miljøer og sammenhenger som oppsøkerne ikke organiserer eller kontrollerer (Andersson, 2010, s. 68, vår oversettelse).

Som metode er det oppsøkende arbeidet forebyggende og relasjonsorientert, og har som mål å nå barn og unge der de faktisk befinner seg, på tidspunkter som er relevante for deres liv og hverdagsmønstre. Arbeidet bygger på frivillig kontakt, fleksibilitet og stabil tilstedeværelse over tid, der observasjon, kartlegging og dialog bidrar til verdifull innsikt som kan deles med samarbeidspartnere og beslutningstakere. Tilnærmingen skal alltid tilpasses lokale forhold og målgruppens behov, hvilket gir rom for fleksibilitet i utførelse og tilnærming (LOSU, 2012; Oslo kommune, 2020).

Historisk sett springer metodikken til det oppsøkende arbeidet vi kjenner i dag, fra 1800-tallet, da Frelsesarmeen bedrev arbeid rettet mot samfunnets utstøtte i London (Klyve & Pedersen, 2006). Tradisjonelt sett har denne typen arbeid vært relativt fragmentert, med noe ulik hensikt og motivasjon, utrettet av en rekke forskjellige typer av tjenester. Fra sivile i natteravntjeneste, via ideelle stiftelser som Fransiskushjelpen og Maritastiftelsen, til mer omfattende og offentlig initierte tjenester som Uteseksjonen i Oslo kommune (Klyve & Pedersen, 2006).

Når oppsøkende arbeid rettes mot ungdom, er det ofte knyttet til forebygging eller tidlig intervensjon, og målgruppen kan befinne seg både på universelle arenaer som skoler og fritidsklubber, og i mer utsatte miljøer (Oslo kommune, 2020). Faktorer som fattigdom, skolefrafall, psykisk helseproblematikk eller kriminalitet kan hver for seg eller samlet øke risikoen for at ungdom opplever utfordringer. Oppsøkende tjenester rettet mot ungdom omfatter et bredt spekter av aktiviteter og tiltak som har som mål å fremme ungdoms personlige og sosiale utvikling (Dowling, 2020). Tjenestene bygger gjerne på prinsipper om uformell læring gjennom engasjerende og utfordrende aktiviteter, hvor ungdommens egne valg og initiativ står sentralt. Arbeidet skal møte ungdommen der de er, og gi dem mulighet til å utvikle ferdigheter, holdninger og relasjoner, samt styrke deres identitet. Videre skal tjenestene sikre respekt for ungdommens verdier og ulikheter, og bidra til at ungdom får en tydelig stemme både i lokalsamfunnet og i samfunnet ellers. Oppsøkende tjenester er derfor tydelig fundert i verdier knyttet til frivillighet, inkludering, respekt og medvirkning (Dowling, 2020; LOSU, 2012).

Oppsøkende ungdomsarbeid skal både være forebyggende og inkluderende, støtte ungdom i utsatte livssituasjoner og bidra med kunnskap til kommunens overordnede ungdoms- og folkehelsearbeid, samtidig som det opprettholder ungdommens tillit og medvirkning (Oslo kommune, 2020).

1.3 Tidligere rapporter og dokumenter

Den første nasjonale omfangsundersøkelsen var en NOU satt ned av Sosialdepartementet i 1978, der formålet blant annet var å utrede og vurdere behov og mål for det oppsøkende barne- og ungdomsarbeidet, samt oppsummere erfaringene så langt. Herunder gjøre rede for tjenestens administrative tilknytning, organisasjons- og finansieringsformer, den faglige virksomheten og bemanningen (NOU 1980: 87). I 1991 kom rapporten *Oppsøkende virksomheter mellom kontroll og omsorg* (Sundby & Dalhaug, 1991), som beskrev utviklingen i antall tjenester og organisering fra perioden 1969–1990. I 2004 gjennomførte rusmiddeletatens kompetansesenter kartleggingen *Utekontaktarbeid i kommunene* (Rusmiddeletatens kompetansesenter, 2004), der de presenterte en oversikt over utbredelse, omfang og innhold i det oppsøkende ungdomsarbeidet i kommunene. Deretter gjennomførte Pedersen (2016), i regi av Kompetansesenter rus Oslo, en nasjonal kartlegging av oppsøkende ungdomsarbeid i kommunene.

Fra den første omfangsundersøkelsen i 1980 har det vært en jevn økning i antall kommuner som har tjenester som rapporterer at de driver med oppsøkende ungdomsarbeid (Klyve & Pedersen, 2006). Per januar 1979 var det 24 oppsøkende ungdomstjenester i landet (NOU 1980: 87), i 1991 fant Sundby og Dahlberg (1991) at dette tallet var økt til 53, og i 2004 fant Kompetansesenter rus Oslo at det var en økning til 87 tjenester (Klyve & Pedersen, 2006). Da Pedersen gjennomførte sin kartlegging i 2015, beskrives det reelle antallet tjenester å ha vært 102 (Pedersen, 2016). I de tidligere kartleggingene kommer det frem at det er relativt stor variasjon og ulikhet knyttet til hvordan tjenestene var organisert, og hvilke målgrupper de hadde (Klyve & Pedersen, 2006; NOU 1980: 87; Pedersen, 2016). Der det var manko på standardiserte systemer i henhold til registrering av målgrupper og organisering på 70- og 80-tallet, ser det ut til at NOU-en ga et slags grunnlag for organisering og målsettinger for oppsøkende barne- og ungdomsarbeid i Norge (Klyve & Pedersen, 2006; NOU 1980: 87).

I tillegg til de nasjonale kartleggingene har det blitt utviklet og publisert en rekke nasjonale og lokale grunnlagsdokumenter, mer eller mindre relatert til det oppsøkende ungdomsarbeidet. *Oppsøkende sosialt ungdomsarbeid* (LOSU, 2012) og *Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatt ungdom* (Oslo kommune, 2020) ser ut til å være de mest brukte.

De tidligere rapportene vil i noen grad brukes som sammenlikningsgrunnlag for funnene i denne undersøkelsen, men fungerer her primært som en kontekstualisering av arbeidet som er blitt gjort fra 80-tallet og frem til i dag, da flere av rapportene har vært sentrale bidrag til fagfeltets organisatoriske og faglige utvikling de seneste tiår.

2. Metode

2.1 Datainnsamling og utvalg

Ved hjelp av nettverkene til de syv regionale KORUS-ene ble samtlige kommuner i Norge invitert til å delta i undersøkelsen. Respondenter knyttet til relevant tjenesteapparat ble invitert til å svare på vegne av sin kommune og sin tjeneste. Den organisatoriske variasjonen i hvor og hvem som utfører det oppsøkende arbeidet lokalt, gjorde at det i enkelte kommuner var utfordrende å kartlegge hvem som var best egnet til å gjennomføre undersøkelsen. Invitasjonene ble derfor også sendt til noen av kommunenes postmottak. Invitasjonene til å delta ble sendt ut til alle kommuner i perioden 31. januar 2025–16. mai 2025.

Alt i alt svarte 276 respondenter på hele eller deler av undersøkelsen; 211 svarte på alle spørsmålene, mens 65 svarte på noen spørsmål. Det ble gjennomført en enkel datavask før analysene ble gjennomført. Noen av svarene var duplikater, mens noen hadde ikke svart på tilstrekkelig med spørsmål (for eksempel på hvorvidt de utfører oppsøkende ungdomsarbeid eller ikke). Disse er ikke inkludert i analysen. Totalt har 244 respondenter svart minimum på spørsmål om kommunetilhørighet og hvorvidt de utfører oppsøkende arbeid. Det er disse 244 som utgjør utvalget i denne undersøkelsen. Siden ikke alle respondentene har svart på alle spørsmålene, vil det være noe forskjell i totaltall (n) i de ulike figurene.

Totalt representerer respondentene 227 forskjellige kommuner. Noen kommuner har flere tjenester, mens andre har ingen. I Trondheim og Oslo deltar flere respondenter, og her oppgis at det arbeides oppsøkende både organisert som egen tjeneste og gjennom arbeid organisert som del av andre tjenester.

Alle 15 fylker er representert i undersøkelsen. Med 227 kommuner representert har undersøkelsen blitt besvart av 64 % av Norges kommuner. Andelen kommuner fra hvert fylke som besvarte undersøkelsen, kan ses i Figur 1. Kommunefrafallet var størst i fylkene Finnmark (72 %), Troms (62 %), Nordland (54 %) og Trøndelag (45 %). Én representant fra Svalbard ble også invitert, men besvarte ikke undersøkelsen. Fra Oslo deltar det 16 respondenter som representerer de 15 bydelene samt Uteseksjonen. I Figur 2 kan en se fordelingen for kommunestørrelsen respondentene opererer i.

Figur 1 Andelen av kommuner/bydeler som har besvart undersøkelsen pr fylke (n = 244).

Figur 2 Andelen av respondenter som sokner til store, mellomstore og små kommuner (n = 244).

2.2 Spørreskjema

Spørreskjemaet er utformet på bakgrunn av tidligere rapporter og litteratur, samt empiriske erfaringer fra praksisfeltet. Det ble utviklet av en arbeidsgruppe bestående av fem representanter fra ulike KORUS-er. Arbeidsgruppa utarbeidet utkastene til skjemaet på grunnlag av erfaringer fra feltet, faglige diskusjoner og har innhentet tilbakemeldinger fra både referansegruppa, KORUS-nettverket og styringsgruppa for satsingen. Denne prosessen sikret at spørsmålene både hadde faglig relevans og var i tråd med målene for undersøkelsen, samtidig som de reflekterte ulike perspektiver fra aktører med erfaring fra oppsøkende arbeid i ulike deler av landet.

2.3 Analyser

Deskriptive analyser ble gjort av alle relevante variabler. Ikke-parametriske tester som kji-kvadrat-test, Mann Whitney U og Kruskal-Wallis Test ble gjennomført for å se på sammenhenger mellom ulike variabler (kategoriske og kontinuerlige), tjenestetyper og kommunestørrelser.

Innbyggertall ble hentet fra SSB tabellen 07459: Befolkning, etter region, statistikkvariabel og år (Statistisk sentralbyrå, 2025).

Variabelen for kommunestørrelser ble kodet i henhold til SSBs «Standard for klassifisering av kommuner etter innbyggertall» med tre hovedkategorier: små kommuner (under 5000), mellomstore kommuner (5000–19999) og store kommuner (20000 eller flere) (Statistisk sentralbyrå, u.å.).

Variablene knyttet til ansattes formelle kompetanse samsvarer ikke fullt ut med variabelen for totalt antall ansatte (n = 774). Dette skyldes at spørreskjemaet ikke stilte eksplisitte krav til samsvar mellom oppgitt antall ansatte og antall ansatte det ble rapportert utdanning for. Respondentene kunne dermed oppgi et samlet antall ansatte, samtidig som utdanningsopplysninger kun ble gitt for deler av personalgruppen. I tillegg kan enkeltansatte ha flere formelle utdanninger, noe som bidrar til ytterligere avvik mellom variablene.

Variablene for utdanningsnivå og utdanningsfelt ble derfor operasjonalisert ved å gruppere naturlig sammenfallende kategorier. For utdanningsnivå (n = 716) ble utdanninger på bachelornivå, masternivå, profesjonsutdanning i psykologi samt pedagogikk/lærerutdanning samlet i egne kategorier.

For fagfelt (n = 638) ble de med ulike nivåer av sosionom-, barnevern-, vernepleier/sykepleier-, psykologi-, samfunnsvitenskapelig-, pedagogikk-/lærerutdanning og erfaringskompetanse slått sammen i hver sine kategorier.

Tjenestetypeorganiseringene (Ja, organisert som en egen oppsøkende tjeneste, og Ja, oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste) og kommunestørrelse (små, mellomstore og store) er utgangspunktene for de analytiske tilnærmingene i denne rapporten.

Resultatene visualiseres ved hjelp av stolpediagrammer som viser totalandeler i prosent, samt grupperte stolpediagrammer der andelene sammenliknes mellom de to tjenestetypene og kommunestørrelsene.

Det er en moderat statistisk sammenheng mellom kommunestørrelse og tjenestetyper (Spearman's rho = 0,40, p = 0,001), der store kommuner oftere har oppsøkende arbeid organisert som egne tjenester, mens små og mellomstore kommuner oftere har arbeidet organisert som del av andre tjenester. På grunn av små tall er det ikke gjort statistiske justeringer for denne sammenhengen. Funnene presenteres derfor i separate figurer for tjenestetype- og kommunenivå.

Alle analysene ble gjort i SPSS.

Del 2

Resultater

3. Organisering av det oppsøkende arbeidet i kommunen

Inn under tematikken om organisering ligger en rekke elementer som er av relevans for hvordan vi skal forstå tjenestenes virke. Plassering i organisasjonsstrukturen, fagområder, retningslinjer og kompetanse er noen av disse. LOSU (2012) og Oslostandarden (Oslo kommune, 2020) trekker frem noen rammebetingelser for at en oppsøkende tjeneste skal fungere optimalt. Blant annet understrekes betydningen av at tjenestens mandat er tydelig forankret i administrative og politiske føringer, at tjenesten har en egen leder med definert faglig ansvar, og at den er organisatorisk knyttet til øvrig ungdomsarbeid i kommunen. Videre framheves det at tjenestens primære oppgaver skal være systematisk feltarbeid og oppfølging av ungdom med grundig dokumentasjon av arbeidet (LOSU, 2012; Oslo kommune, 2020). Hvordan det oppsøkende arbeidet rettet mot ungdom organiseres i organisasjonsstrukturen i kommunen, kan ha en innvirkning på hvordan det oppsøkende arbeidet utføres. Tjenestene er anbefalt å tilpasses lokale forhold, og det vil dermed variere fra kommune til kommune hvordan tjenestene er organisert (Oslo kommune, 2020; Strømfors & Erdal, 2006). Tilpasning til lokale forhold kan effektivisere og gjøre tjenestene mer relevante, samtidig kan en for stor variasjon i tjenestetilbudene kunne påvirke målet om likeverdige tjenester og potensielt gi mindre robuste tjenester (Oslo kommune, 2020).

3.1 Omfang og organisering

Av de totalt 227 kommunene som er representert, rapporteres det at 65 % av kommunene utfører oppsøkende arbeid (n = 148), mens 35 % oppgir at de ikke gjør det (n = 81) (Figur 3). Totalt sett oppgir respondentene (n = 244) at det er 163 tjenester som utfører oppsøkende arbeid.

Av de 148 kommunene som utfører oppsøkende arbeid, er 47 % oppsøkende arbeid organisert som egen tjeneste (n = 70), mens 53 % er oppsøkende arbeid organisert som del av en annen tjeneste (n = 78) (Figur 3). Til sammenlikning fant Pedersen (2016) i *Kartlegging av oppsøkende ungdomsarbeid i kommunene 2015* at 102 kommuner hadde oppsøkende tjenester i Norge. Dette var riktignok før kommunereformen, som gjør at tallene sånn sett ikke kan sammenliknes direkte.

Figur 3 Andelen kommuner som utfører oppsøkende arbeid særlig rettet mot barn og unge. Egen tjeneste (n = 70), arbeid organisert som del av annen tjeneste (n = 78) og har ikke tjeneste (n = 81).

*Totaltall er 229 fordi Oslo og Trondheim oppgir to forskjellige tjenestetyper.

Av dataene kommer det frem at de tjenestene som oppgir at de er organisert som egen tjeneste gjerne er tjenester som minner om klassiske oppsøkende tjenester. De har ofte navn som Utekontakten, Uteteamet, Uteseksjonen og ulike navnsammensetninger som inkluderer ord som «oppsøkende». Ut fra navnene kan disse se ut til å være tydelig definerte oppsøkende tjenester der det oppsøkende arbeidet gjerne er kjernevirksomheten.

Der det oppsøkende arbeidet oppgis å være «del av en annen tjeneste», ser det ut til å være en større variasjon av navn, ofte knyttet til allerede eksisterende tjenester slik som

helse- og oppvekstjenester (helsestasjon, psykisk helse, helse og velferd / helse og familie), forebyggende enheter (forebyggende enhet, forebyggende helse, oppvekst, tverrfaglig samarbeid o.l.), fritidsklubber, lavterskelteam knyttet til rus og skolehelsetjenester. Dette indikerer kanskje at dette er tjenester med større variasjon av kjernevirksomheter, hvor oppsøkende arbeid er en del av disse.

Om en ser på det oppsøkende arbeidets organisering fordelt på kommunestørrelse, ser en at det er relativt store forskjeller på de store og små kommunene (Figur 4).

De største kommunene rapporterer at 60 % (n = 39) utfører oppsøkende arbeid som egen oppsøkende tjeneste. Til sammenlikning ser en at kun 7 % (n = 7) av de minste kommunene utfører oppsøkende arbeid som egen tjeneste. Der 22 % av de store kommunene rapporterer at de ikke utfører oppsøkende arbeid av noe slag, ser en at de mellomstore og minste kommunene rapporterer at henholdsvis 29 % og 50 % ikke har oppsøkende arbeid i det hele tatt (Figur 4). Om en ser på antall respondenter totalt (i motsetning til antall kommuner) (n = 244) og kommunestørrelsesfordeling, oppgir respondentene i store kommuner at 64 % utfører oppsøkende arbeid som egen tjeneste.

Den vanligste begrunnelsen for å ikke ha oppsøkende arbeid er at kommunen er liten og oversiktlig (n = 25), og at de gjerne når de unge på andre måter. Den nest hyppigste

Figur 4 Andelen kommuner som utfører oppsøkende arbeid særlig rettet mot barn og unge. Store kommuner (n = 65), mellomstore kommuner (n = 70), små kommuner (n = 94).

*Totaltall er 229 fordi Oslo og Trondheim oppgir to forskjellige tjenestetyper.

Figur 5 Har den oppsøkende tjenesten en egen leder? Andeler (n = 142).

grunnen ser ut til å være manglende ressurser (n = 24), ofte i kombinasjon med at oppsøkende arbeid ikke er en lovpålagt tjeneste, og derfor kommer lavere på prioriteringslisten. Videre går gjerne ressurser, kommunestørrelse (liten) og behov ofte hånd i hånd som forklaringer.

De fleste (både blant dem som er egen tjeneste, og de som er del av annen tjeneste) rapporterer at de har egen leder (79 %). Av disse rapporterer 43 % at lederen har «økonomi-, fag- og personalansvar», 24 % «fag- og personalansvar», og 13 % rapporterer at lederen kun har fagansvar (Figur 5). Det er ingen statistiske forskjeller på tjenesteorganiserings- eller kommunestørrelsesnivå når det gjelder hvorvidt tjenestene har egen leder eller ikke.

Av de 20 % (n = 29) som oppga at de ikke har egen leder, oppgis gjerne avdelings- eller enhetsledere innen oppvekst, familie, helse, forebygging eller kultur. Mens andre ledes av kommunalsjef, fagansvarlige innen helsestasjon, psykisk helse og rus, SLT eller Nav.

Videre forteller litt over halvparten (53 %) av respondentene at det også finnes andre typer av oppsøkende arbeid i kommunen (f.eks. frivillig eller med en målgruppe eldre enn 25 år) (Figur 6).

Figur 6 Finnes det annet oppsøkende arbeid i kommunen (f.eks. frivillig eller med en målgruppe eldre enn 25 år)? Andeler (n = 142).

Når de blir bedt om å spesifisere hva slags andre typer av oppsøkende arbeid (i tillegg til den oppsøkende tjenesten som har besvart spørreundersøkelsen) som finnes, oppgir respondentene et bredt spekter av tjenester, med en overvekt av tjenester innen psykisk helse og rus, der ambulante team og lavterskeltiltak er vanlig. Tjenester rettet mot barn og unge, som skolehelsetjeneste og SLT-arbeid, blir også relativt hyppig nevnt. I tillegg nevnes frivillige og sivilsamfunnsaktører som natteravner, Røde Kors, kirken og lokale frivilligsentraler.

3.2 Forankring i kommunens planer

At tjenesten er forankret i kommunens overordnede planer, kan indikere at den ikke opererer isolert, men inngår som en integrert del av kommunens samlede innsats for innbyggerne (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, u.å.; Kommunesektorens interesseorganisasjon, 2018). Slike planer bør fungere som styringsverktøy som sikrer koordinering, målretting og helhetlig prioritering av kommunale tjenester. Hvorvidt en tjeneste har et tydelig mandat, og hvordan hovedoppdraget til tjenesten forholder seg til andre kommunale hjelpetjenester, vil kunne være av betydning når det gjelder utførelsen av det oppsøkende ungdomsarbeidet (LOSU, 2012).

Selv om det ikke finnes en egen lovhjemmel som pålegger kommunen å opprette oppsøkende ungdomstjenester, utfører mange av tjenestene oppgaver som er lovpålagt gjennom andre regelverk (LOSU, 2012). Lovverket pålegger blant annet kommunen å fremme folkehelse, følge med på barns levekår, forebygge omsorgssvikt og tilby tjenester til ungdom med ulike utfordringer (Barnevernsloven, 2021, § 15-1; Folkehelseloven, 2011, § 4; Helse- og omsorgstjenesteloven, 2011, § 1-1). Slik sett kan det være viktig at oppsøkende tjenester er forankret i kommunens overordnede planer, slik at arbeidet integreres i kommunens samlede innsats for forebygging, helse og velferd og de lovpålagte oppgavene følges opp med robusthet og kontinuitet.

Tre-fjerdedeler av respondentene oppgir at det oppsøkende arbeidet er forankret i kommunens planer (n = 107) (Figur 7). Det er ingen statistiske forskjeller på tjenestetype eller kommunestørrelsesnivå.

Figur 7 Er det oppsøkende arbeidet forankret i noen av kommunens planer? Andeler (n = 142).

3.3 Fagområde

Oppsøkende ungdomsarbeid har historisk sett befunnet seg i et skjæringspunkt mellom ulike faglige tradisjoner og sektorer (Klyve & Pedersen, 2006). I praksis innebærer dette at oppsøkende ungdomsarbeid ofte finner sin plass på tvers av etablerte sektorgrenser, mellom helse, oppvekst og opplæring, kultur og fritid, arbeid og andre kommunale tjenesteområder (Pedersen, 2016). Denne tverrfaglige plasseringen gjenspeiles også i dataene som er samlet inn for denne omfangsundersøkelsen.

Figur 8 Fagområde. Andeler (n = 142). Flere kryss mulig.

Nesten halvparten av respondentene (49 %, n = 69) rapporterer at de er organisert under oppvekst/opplæring, mens 42 % (n = 60) rapporterer at de er organisert under helse (Figur 8). Det kan se ut til at det både er organisatoriske og lokale forskjeller. En større andel av dem som er organisert som del av annen tjeneste, er organisert under fagområdet helse, sammenliknet med dem som er organisert som egen tjeneste (60 % vs. 27 %, $p < 0{,}001$) (Figur 9). Om en ser på fagområde fordelt på kommunestørrelse, ser en at det er de små kommunene som i størst grad rapporterer at de er organisert under helsefagområdet (71 %), sammenliknet med både de mellomstore (50 %) og store kommunene (21 %) (Figur 10).

De som huket av for «Annet», ble bedt om å spesifisere. De fleste var knyttet til ulike barne- og familietjenester, barnevern og i krysningen mellom helse- og sosialtjenesten.

3.4 Ansatte og kompetanse

Tradisjonelt framheves sosionomer og barnevernspedagoger som de mest sentrale faggruppene innen oppsøkende ungdomsarbeid (Strømfors & Erdal, 2006). Forfatterne viser imidlertid også til at yrkesgrupper som sosiologer, sosialantropologer, kriminologer og pedagoger har en naturlig plass i feltet (Strømfors & Erdal, 2006). Økende tverrfaglighet har dessuten åpnet for at helsefaglige profesjoner, som sykepleiere og vernepleiere, i økende grad regnes som relevante kompetanseressurser i det oppsøkende arbeidet. Dette gjenspeiles også i denne undersøkelsen, der helsesektoren utgjør en relativt stor del av tjenestenes forankring. En tilsvarende tendens ble identifisert allerede i kartleggingen fra 2015, der Pedersen (2016) beskrev en utvikling i retning av at tjenestene i større grad enn tidligere var underlagt helsesektoren.

Figur 9 Under hvilket fagområde er den oppsøkende tjenesten organisert? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 77), oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 65) og total (n = 142). Flere kryss mulig.

Figur 10 Under hvilket fagområde er den oppsøkende tjenesten organisert? Andeler. Store kommuner (n = 66), mellomstore kommuner (n = 38) og små kommuner (n = 38). Flere kryss mulig.

Ansattstruktur og utdanning

Totalt oppgir respondentene (n = 142) at det er 770 ansatte i de oppsøkende tjenestene de representerer, hvorav 66 % er ansatt hos dem som er organisert som egen tjeneste (utekontakt, ungdomsteam etc.) (n = 509). Gjennomsnittlig antall ansatte for begge tjenestetypene er 5,4, med et spenn på 0 til 55 ansatte. De tjenestene som er organisert som egen tjeneste, har et gjennomsnittlig antall ansatte på 6,6, mens der arbeidet er organisert som del av en annen tjeneste, er det gjennomsnittlig antall ansatte på 4 (p = 0,045).

Videre rapporteres det at antall ansatte er fordelt på 651 årsverk (n = 142), med et gjennomsnitt per tjeneste på 4,6 årsverk. Det er flere årsverk i de tjenestene som er organisert som egen tjeneste, enn der arbeidet er organisert som del av en annen tjeneste (6,2 vs. 2,7 i snitt, p < 0,001). Når det gjelder antallet faste ansatte, oppgis totalt 615 faste ansatte, med et gjennomsnitt på 4,3 faste per tjeneste. Det er ingen statistisk forskjell i gjennomsnittlig antall faste ansatte mellom de to tjenestetypene.

Antallet ansatte på prosjektstillinger er 153, med et gjennomsnitt på 1,1 per tjeneste. Det er flere prosjektstillinger per tjeneste hos de selvorganiserte tjenestene enn hos dem som er organisert som del av annen tjeneste (1,4 vs. 0,7 i snitt, p = 0,02). Totalt sett oppgis 20 % av stillingene å være prosjektstillinger. Hos de oppsøkende tjenestene gjelder dette 21 % av stillingene, mens der det oppsøkende arbeidet er del av annen tjeneste, er andelen 17 %. Videre oppgir de store kommunene å ha 20 % prosjektstillinger, de mellomstore oppgir å ha 22 % prosjektstillinger, mens de små oppgir å ha 16 % prosjektstillinger.

Det er forskjell i bemanning på kommunestørrelsesnivå. For alle mål (totalt antall ansatte, årsverk, faste ansatte og prosjektansatte) har store kommuner signifikant høyere bemanning. Forskjellene er særlig store for totalt antall årsverk og antall ansatte, hvor store kommuner skiller seg tydelig ut.

Utdanningsnivå

Når det kommer til utdanningsnivå og utdanningstype, har 15 % av de ansatte lavere utdanning enn bachelor, 61 % har bachelor, og 12 % har master (Figur 11). Videre har 4 % profesjonsutdanning i psykologi, mens 9 % har pedagogikk/lærer-utdanning (Figur 11). Sammenliknet med

Figur 11 Ansattes utdanningsnivå (n = 142). Andeler.*

*Andeler basert på totalt rapporterte ansatte og utdanninger (N = 716).

Figur 12 Ansattes fagfelt (n = 142). Andeler.*

*Andeler basert på totalt rapportert utdannigsnivå på antall ansatte (N = 638).

kartleggingen fra 2015 ser det ut til at utdanningsnivået til de ansatte i de oppsøkende tjenestene er noe høyere. I 2015 ble det funnet at 22 % av de ansatte ikke hadde utdanning på bachelornivå, rundt 60 % hadde bachelor-utdanning og 15 % hadde utdanning på masternivå (Pedersen, 2016).

Det var ingen statistisk forskjell på verken tjenestetype eller kommunestørrelsesnivå hva gjaldt de ansattes utdanningsnivå.

Ansattes fagfelt

De vanligste fagfeltene, om en ser på formell utdannings-retning, er sosionom (35 %), sykepleier/vernepleier (21 %) og barnevern (19 %) (Figur 12). Disse tallene minner om dem Pedersen (2016) fant i sin kartlegging, der sosial- og barnevernfaglig utdanning utgjorde den største fag-retningen med 43 %.

Det er forskjeller på tjenestetyper når det kommer til de ansattes fagfelt ($p < 0{,}001$), der vernepleiere og sykepleiere er mer vanlig der det oppsøkende arbeidet er organisert som del av annen tjeneste (Figur 13).

Store kommuner har størst andel ansatte med sosionom- og barnevernbakgrunn, mens små og mellomstore kommuner oppgir å ha relativt flere vernepleiere og sykepleiere ($p < 0{,}001$) (Figur 14). Dette ser ut til å gjen-speiles i hvilket fagområde tjenestene i de ulike kommu-nene var plassert, der mellomstore og små kommuner i større grad var plassert i helsesektoren (Figur 10).

Av de respondentene som har spesifisert utdanningstype under annet-kategorien, skriver flere at de ansatte blant annet har pedagogikk og helsefag, mens noen har bak-grunn fra politi eller andre akademiske retninger. Videre-utdanninger og kurs innen psykisk helse, rus, foreldrevei-

Figur 13 Ansattes fagfelt. Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 77) og oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 65).*

*Andeler basert på totalt rapportert utdannigsnivå på antall ansatte (N = 638).

Figur 14 Ansattes fagfelt. Andeler. Store kommuner (n = 66), mellomstore kommuner (n = 38) og små kommuner (n = 38).*

*Andeler basert på totalt rapporterte fagfelt på antall ansatte (N = 638).

ledning, familieterapi, kognitiv adferdsterapi, oppsøkende sosialt arbeid, traumer og ulike metoder som MI og ICDP nevnes også relativt hyppig. I tillegg oppgis praksiserfaring, lokal kjennskap og tverrfaglig samarbeid, samt beskrivelser av organisering og utvikling av det oppsøkende arbeidet.

3.5 Brukermedvirkning i tjenesten

Brukermedvirkning innebærer at brukere og pårørende aktivt deltar i vurderinger og beslutninger som angår egen behandling, oppfølging og deltakelse i tjenestetilbud (Helsedirektoratet, 2017). Brukermedvirkning er en lovfestet rettighet og forankret blant annet i helse- og omsorgstjenesteloven og helseforetaksloven, og innebærer at brukerkunnskap og erfaring skal forstås og brukes som et likeverdig grunnlag for tjenesteutvikling og kvalitetsforbedring (Helsedirektoratet, 2017).

Brukermedvirkning kan skje på individ-, tjeneste- og systemnivå. På individnivå innebærer det gjerne at brukere aktivt deltar i beslutninger om egen behandling, oppfølging og valg som berører dem. På tjenestenivå samarbeider brukere og pårørende med fagpersoner for å utvikle og forbedre tilbudene. Mens på systemnivå bidrar de til utvikling og kvalitetsforbedring på overordnet nivå, for eksempel gjennom brukerråd, utvalg eller prosjekter på tvers av sektorer (Helsedirektoratet, 2017).

Brukermedvirkning og innbyggerinvolvering er sentrale prinsipper i oppsøkende ungdomsarbeid for å sikre at tjenestene er ungdomsvennlige, inkluderende og tilpasset de unges behov (Oslo kommune, 2020). Det innebærer at ungdom aktivt involveres i evaluering, utvikling og tilrettelegging av tilbudene, samtidig som tjenestene legger vekt på tillit, relasjonell kompetanse og tilgjengelighet (Oslo kommune, 2020).

De aller fleste respondentene oppgir at tjenesten ivaretar brukermedvirkning (92 %) (Figur 15). Det er ingen statistiske forskjeller på tjenestetype eller kommunestørrelsesnivå.

Når respondentene bes om å spesifisere hvordan brukermedvirkningen ivaretas, oppgis en rekke ulike brukermedvirkningstilnærminger. Tekstbokssvarene er sortert på brukermedvirkningsnivåer (et utvalg eksempler presenteres). På denne måten kan dataene gi et bilde på hvordan tjenestene ivaretar brukermedvirkning i tråd med sine plikter.

Figur 15 Ivaretas brukermedvirkning i tjenesten? Andeler (n = 142).

Nivå	Eksempler på brukermedvirkning fra dataene
Individnivå	› «Alt vi gjør, er på ungdommens premisser» › «Individuell oppfølging, samtykke og avtale» › «Direkte samtaler med ungdom» › «Fokus på mål og ønsker til den enkelte ungdom» › «Oppfølging tar form etter brukers behov» › «Tester i FIT» › «Ungdom får være med og bestemme aktivitet» › «Tidspunkt og form på oppfølging» › «Deltar aktivt i henvisninger»
Tjenestenivå	› «Ansatte med erfaringsbakgrunn» › «Ung-til-ung-formidlere» › «Ungdom medvirker i planlegging, utforming og evaluering av aktiviteter og tiltak» › «Brukerundersøkelser som påvirker tilbud» › «Ungdomsråd og panel brukes til å gi innspill» › «Frivillig tilbud der ungdom former oppfølgingen» › «Ungdom deltar i arrangementer og musikkaktiviteter»
Systemnivå	› «Ungdomsråd, elevråd og brukerråd påvirker tjenesteutforming» › «Innspill til prioriteringer og tiltak» › «Bruk av systematiske verktøy som evalueringer og spørreundersøkelser» › «Tjenesten justeres basert på brukernes stemmer» › «Ungdomsmedvirkning påvirker strukturer og retningslinjer for tjenesten» › «Samarbeid med ulike instanser og politiske prosesser»

På individnivå ser en at brukermedvirkning gjerne oppgis å skje direkte gjennom samtaler med ungdom, individuelle planer og tilpasset oppfølging der ungdommenes ønsker og behov styrer innhold og mål. Ungdommene får også medvirke i valg av aktiviteter og tiltak, og all kontakt er frivillig og basert på ungdommens premisser.

På tjenestenivå benyttes erfaringskonsulenter, tilbakemeldingsverktøy og brukerundersøkelser for å utvikle og evaluere tilbud. Ungdomsråd, ungdomspanel og andre formelle fora involveres aktivt i planlegging og forbedring av tjenester.

På systemnivå oppgis blant annet at ungdommenes stemme påvirker hvordan tjenestene organiseres og prioriteres, blant annet gjennom ungdomsråd og evalueringer som styrer tilbudene.

Totalt sett passer den største andelen av tekstbokssvarene innunder brukermedvirkning på individnivå (40–45 %), deretter tjenestenivå (35–40 %) og systemnivå (20–25 %).

Det ser ut til å være relativt like besvarelser uavhengig av tjenestetype.

4. Oppsøkende arbeid

Hovedmålene med oppsøkende ungdomsarbeid er blant annet å få oversikt over utviklingen og dynamikken i lokale ungdomsmiljøer, samtidig som man bygger tillit og kontakt med utsatte ungdomsgrupper (LOSU, 2012). Arbeidet innebærer også å kartlegge risikomiljøer og engasjere lokale ressurser for å styrke ungdommens oppvekstvilkår. Oppsøkende tjenester knyttes ofte til mål om forebygging av rus og kriminalitet, samt tidlig innsats og intervensjon i utfordrende situasjoner. Utekontaktene skal fungere som brobyggere, både som støttespillere for ungdom og som kunnskapsressurser for kommunens helhetlige ungdoms- og folkehelsearbeid, hvilket blant annet innebærer at tjenestene må være til stede på arenaer der ungdommen faktisk er (LOSU, 2012; Oslo kommune, 2020). Deres rolle er sentral i samarbeid med andre lovpålagte tjenester, som barnevern, helsevesen, politi og Nav. I det kommende presenteres funn fra hvordan tjenestene utfører det oppsøkende arbeidet og oppfølgingsarbeidet.

4.1 Retningslinjer for oppsøkende arbeid

Det finnes ingen nasjonale retningslinjer for hvordan man utfører oppsøkende ungdomsarbeid. Det finnes imidlertid flere faglige, politiske og nasjonale grunnlagsdokumenter som blant annet adresserer standarder for hvordan oppsøkende ungdomsarbeid bør utføres i henhold til profesjonalitet, faglig forsvarlighet og juss (Oslo kommune, 2020).

Totalt sett oppgir 65 % (n = 89) av respondentene at deres tjeneste har retningslinjer for det oppsøkende ungdomsarbeidet (Figur 16). Vi finner ingen statistiske forskjeller mellom type tjeneste, men på kommunestørrelsesnivå ser en at de oppsøkende tjenestene i de store kommunene oftere oppgir at de har retningslinjer, sammenliknet med de små kommunene (77 % vs. 47 %, p = 0,01) (Figur 16).

Når respondentene blir bedt om å spesifisere hvilke retningslinjer de har, kommer det frem et ganske variert utvalg av retningslinjer det oppsøkende arbeidet deres er fundert på. Graden av formalisering ser også ut til å variere. Den mest brukte faglige referansen er Oslostandarden for oppsøkende sosialt arbeid (Oslo kommune, 2020), som mange kommuner ser ut til å ha tilpasset lokalt. Flere nevner også Ute – inne (Erdal, 2006) og LOSU (2012) som grunnlag for sine retningslinjer.

Mange viser også til egne rutiner, planer eller handlingsdokumenter, enten som del av kommunens kvalitetssystem eller som interne beskrivelser utarbeidet av tjenesten selv.

For noen er arbeidet forankret i stillingsinstrukser, mandat eller oppdragsbrev, særlig der det bare er én stilling eller ett prosjekt. Andre kommuner har valgt å integrere oppsøkende arbeid i bredere kommunale planer, som SLT, ruspolitisk handlingsplan eller folkehelseplan. Et mindretall oppgir at planverk er under utvikling, ofte i forbindelse med nye satsinger eller omorganiseringer.

Helhetsbildet viser at det finnes et faglig fundament for det oppsøkende arbeidet, men at lokal praksis og grad av skriftliggjøring varierer. De fleste kommunene har en eller annen form for retningslinje og struktur, men det ser ut til at det er ulikt hvor eksplisitt og detaljert retningslinjene er formulert.

Figur 16 Finnes retningslinjer for det oppsøkende arbeidet? Andeler. Store kommuner (n = 64), mellomstore kommuner (n = 36), små kommuner (n = 38), total (n = 138).

Figur 17 Hva er de primære målsettingene for tjenesten? Andeler (n = 142). Flere kryss mulig.

4.2 Primære målsettinger

Rusforebygging (84 %), universelt forebyggende arbeid (75 %), kriminalitetsforebygging (64 %) og psykisk helsearbeid (61 %) er de primære målsettingene som oppgis hyppigst (Figur 17). Funnene er relativt like kartleggingen fra 2015 (Pedersen, 2016), hvor de samme fire primærmålene var dem som ble rapportert i størst grad, om enn i noe ulik rekkefølge.

Hos dem som er organisert som del av en annen tjeneste, oppgis psykisk helsearbeid i større grad enn blant de egne tjenestene (68 % vs. 56 %) (Figur 18). Blant de egne tjenestene er rusforebygging ($p = 0{,}003$) og kriminalitetsforebygging ($p < 0{,}001$) i større grad nevnt som primære målsettinger enn hos de tjenestene som er organisert som del av annen tjeneste (Figur 18).

Noe av det samme mønsteret kan en se om en sammenlikner store og små kommuner, der rusforebygging ($p < 0{,}001$), kriminalitetsforebygging ($p < 0{,}001$) og kartleggingsarbeid ($p = 0{,}01$) går igjen oftere hos de store kommunene, mens psykisk helsearbeid ($p = 0{,}01$) oftere rapporteres blant de små kommunene (76,3 %, $p = 0{,}01$) (Figur 19).

Figur 18 Hva er de primære målsettingene for tjenesten? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 77) og Oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 65). Flere kryss mulig.

Figur 19 Hva er de primære målsettingene for tjenesten? Andeler. Store kommuner (n = 66), mellomstore kommuner (n = 38) og små kommuner (n = 38). Flere kryss mulig.

4.3 Arenaer for oppsøkende arbeid

Oppsøkende ungdomsarbeid er anbefalt å tilpasses lokale forhold og erfaringer, slik at arbeidet blir mest mulig relevant og effektivt. Det innebærer blant annet å være til stede på de arenaene der ungdom i målgruppen naturlig oppholder seg (som gater, ballbaner, parker, kollektivknutepunkt og friluftsområder) (LOSU, 2012; Oslo kommune, 2020). Også skoler og fritidsklubber er viktige arenaer for oppsøkende virksomhet, da en her kan treffe de unge både på dagtid og kveldstid. Disse arenaene kan også legge til rette for godt samarbeid og tilgang til både elever, foreldre og andre samarbeidspartnere, som igjen kan bidra til å styrke tjenestens nærvær i lokalmiljøet (Klyve & Pedersen, 2006; LOSU, 2012; Oslo kommune, 2020).

I denne undersøkelsen er skoler (92 %), fritidsklubber (83 %) og arrangementer (70 %) de tre arenaene som hyppigst oppgis for det oppsøkende ungdomsarbeidet (Figur 20). Dette er relativt like funn som ble gjort i 2015-kartleggingen, der skole, fritidsklubber og sentrumsområder var de vanligste arenaene (Pedersen, 2016). Her er det noe variasjon om en ser på tjenestetyper og kommunestørrelser.

Figur 20 Arenaer for oppsøkende arbeid. Andeler (n = 138). Flere kryss mulig.

Figur 21 Arenaer for oppsøkende arbeid. Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 74) og oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 64). Flere kryss mulig.

De oppsøkende tjenestene oppgir generelt flere arenaer og med mer variasjon, enn der arbeidet er organisert som del av en annen tjeneste (Figur 21). Blant de egne tjenestene oppgis 10 av de 15 arena-alternativene av flere enn 40 % av respondentene (43 %–91 %). Der det oppsøkende arbeidet er organisert som del av en annen tjeneste, er det kun skole, arrangementer og fritidsklubber som fungerer som arenaer for mer enn 40 % av tjenestene (61 %– 91 %). Dette bildet er nokså likt når en ser på kommunestørrelsesfordelingen (Figur 22).

De store kommunene med egenorganiserte tjenester ser slik ut til å måtte ha et bredere perspektiv, med et bredere nedslagsfelt, noe som kan tenkes å gjenspeile størrelsen på målgruppen og kapasiteten til store kommuner og denne typen tjenester.

At arenaer for det oppsøkende arbeidet varierer på tvers av tjenestetyper og kommunestørrelser, er ikke så rart, nettopp fordi tjenester og kommuner er ulike, og at tjenestenes virksomhet tilpasses lokale og sosiale forhold.

Figur 22 Arenaer for oppsøkende arbeid. Andeler. Store kommuner (n = 64), mellomstore kommuner (n = 36) og små kommuner (n = 38). Flere kryss mulig.

Til tross for at digitale, sosiale plattformer er brukt av de fleste unge (Medietilsynet, 2024), er sosiale medier kun den 10. mest oppgitte arenaen (38 %), mens digitalt på Discord er den minst oppgitte arenaen (9 %) (Figur 20) blant respondentene i denne undersøkelsen. De store og mellomstore kommunene ser ut til i større grad å benytte seg av sosiale medier som arena enn de små (Figur 22).

4.4 Målgruppe og aldersfordeling

Respondentene ble bedt om å definere hvilken aldersgruppe som var hovedmålgruppe (nedre og øvre aldersgrense), og hvem de jobber mest med. Når de rapporterte hovedmålgruppe, var det stort spenn og variasjon. Det ble oppgitt 32 forskjellige målgrupper blant de egne tjenestene (n = 77), og det ble oppgitt 34 forskjellige målgrupper blant dem som var organisert som del av annen tjeneste (n = 65). Mange av aldersmålgruppene var overlappende og varierte mellom blant annet 0–100 år, 6–16 år og 12–100 år. Den vanligste oppgitte målgruppa var 12–25 år (13 %), 13–25 år (8 %), 12-18 år (8 %) og 0–25 år (7 %).

Som vi ser av figur 23, oppgir samtlige tjenester (n = 142) et aldersintervall der aldre i aldersintervallet 13–25 år er inkludert, mens 94 % (n = 134) også opererer innenfor alderssegmentet 10–13 år. Videre oppgir 37 % (n = 53) av tjenestene også at barn mellom 0–10 år er en del av deres målgruppe, mens 46 % (n = 65) også oppgir unge voksne i alderssegmentet 25–30 år (Figur 23). Det er 8 % som også oppgir å utføre oppsøkende arbeid rettet mot folk som er eldre enn 30, disse oppgir brede aldersmålgrupper som 0–100, 12–100, 13–100 og 16–100.

Figur 23 Målgruppe for oppsøkende arbeid. Alder. Andeler (n=142).

Funnene ligger tett opp til det Pedersen (2016) beskriver, der de fleste oppsøkende tjenester arbeidet med ungdom mellom 13 og 23 år. Slik var tendensen også i 2004.

Respondentene ble også bedt om å oppgi hvem de jobber mest med. Da svarte 99 % at de jobber mest med unge i aldersintervall som dekket aldersgruppen 13–25 år.

4.5 Arbeidstid

De aller fleste tjenestene (85 %) har arbeidstid på dagtid i hverdagene, mens mange også har arbeidstid på ettermiddagen (62 %) og kvelden (58 %) i hverdagene. I helgene har 35 % arbeidstid på kveldstid, mens 8 % på dagtid. 11 % oppgir at de har arbeidstid også på nattestid (Figur 24).

Figur 24 Når har tjenesten sin arbeidstid? Andeler (n = 142). Flere kryss mulig.

Figur 25 Når har tjenesten sin arbeidstid? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 77) og oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 65). Flere kryss mulig.

Blant dem som oppgir å ha andre arbeidstider enn de oppgitte kategoriene, svarer flere at deres tjenester har fleksible og behovsbaserte arbeidstider. De fleste beskriver en kombinasjon av dag-, kveld- og helgearbeid, som justeres etter aktivitet blant ungdom, lokale arrangementer eller spesielle hendelser. I annet-kategorien spesifiseres det at arbeidet ofte styres av situasjonsbestemt fleksibilitet, og at tjenestene i stor grad organiseres for å kunne være til stede der ungdom faktisk er.

Om en ser på forskjeller på tjenestetype- og kommunestørrelsesnivå, ser det ut til at de som er egne tjenester, i større grad har arbeidstider på kveldstid i helgene (44 % vs. 23 %, p = 0,01) (Figur 25), mens de store kommunene i større grad enn de små har arbeidstid på kveldstid i hverdager (70 % vs. 42 %, p = 0,02) (Figur 26).

Tid brukt på oppsøkende arbeid

Erdal (2006a) argumenterer for at det er en formell forventning om at en vesentlig del av arbeidstiden skal brukes på oppsøkende arbeid, og ifølge LOSU (2012) viser erfaringene at rundt 30 % utetid er en hovedregel, mens Oslostandarden (Oslo kommune, 2020) argumenterer for at feltarbeiderstillinger bør ha 40 % utetid.

Figur 26 Når har tjenesten sin arbeidstid? Andeler. Store kommuner (n = 66), mellomstore kommuner (n = 38) og små kommuner (n = 38). Flere kryss mulig.

Respondentene oppgir at tjenestene bruker i gjennomsnitt 43 % av tiden sin på oppsøkende arbeid. Hos de egne tjenestene rapporteres en vesentlig og signifikant høyere andel, der 49 % av tiden brukes på oppsøkende arbeid, mot 37 % der arbeidet er organisert som del av annen tjeneste (p = 0,001). Om en sammenlikner med kartleggingen til Pedersen (2016), ser det ut til at andelen av tiden tjenestene bruker på oppsøkende arbeid, har økt. Der 2015-kartleggingen fant at 17 % av tjenestene brukte mer enn 41% av tiden sin på oppsøkende arbeid, viser denne undersøkelsen at 50 % av tjenestene bruker mer enn 41 % av tiden sin på oppsøkende arbeid (Figur 27). Her er det statistiske forskjeller på tjenestetypene. Blant dem som er organisert som egen tjeneste, oppgir 58 % at de bruker mer enn 41 % av tida på oppsøkende aktivitet, mot 41 % blant tjenestene som er organisert som del av annen tjeneste (p = 0,004) (Figur 28). Selv om det av figuren kan se ut til at de store kommunene har en større andel med oppsøkende arbeid, er ikke denne forskjellen statistisk signifikant (p = 0,09) (Figur 29).

Figur 27 Andel av tid tjenestene bruker på oppsøkende arbeid (n = 138).

Figur 28 Andel av tid tjenestene bruker på oppsøkende arbeid. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 74) og oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 64).

Figur 29 Andel av tid tjenestene bruker. Store kommuner (n = 64), mellomstore kommuner (n = 36) og små kommuner (n = 38).

4.6 Kjennetegn

Det er ulike synspunkter knyttet til uniformering, og bruk av synlig uniformering er ofte preget av hvilken kontekst man jobber i. For eksempel bruker ikke Uteseksjonen i Oslo uniform, med det argumentet at utekontakter i sentrumsnære og åpne rusmiljøer helst vil unngå oppmerksomheten uniformering innebærer, for å få det innpasset man ønsker (Erdal, 2006b). Vanlige argumenter for en uniformering av utekontaktene dreier seg om en synlighet og tydelighet på hvem man er, ute på offentlige arenaer. Dette er mer vanlig for utekontakter som jobber med en bredere målgruppe og i et større geografisk område (Engøy og Stenersen, 2026).

Respondentene i denne undersøkelsen oppgir i størst grad bruk av klær (58 %) og ID-kort (38 %) som artefakter som gjør at ungdommen skal kunne kjenne dem igjen. Videre oppgir 32 % av respondentene at de ikke bruker noen form for kjennetegn (Figur 30). Dette gjelder i størst grad der arbeidet er organisert som del av annen tjeneste (54 %, $p < 0{,}001$), og hos de minste kommunene (62 %, $p < 0{,}001$) (Figur 31 og Figur 32).

Figur 30 Hvordan kan ungdommene gjenkjenne dem som jobber oppsøkende? Andeler (n = 136). Flere kryss mulig.

Figur 31 Hvordan kan ungdommene gjenkjenne dem som jobber oppsøkende? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 73) og oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 63). Flere kryss mulig.

Figur 32 Hvordan kan ungdommene gjenkjenne dem som jobber oppsøkende? Andeler. Store kommuner (n = 64), mellomstore kommuner (n = 35) og små kommuner (n = 37). Flere kryss mulig.

Figur 33 Driver tjenesten individuelt oppfølgingsarbeid? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 74), oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 64) og total (n = 138).

Figur 34 Driver tjenesten individuelt oppfølgingsarbeid? Andeler. Store kommuner (n = 64), mellomstore kommuner (n = 36) og små kommuner (n = 38).

4.7 Individuelt oppfølgingsarbeid

Oppsøkende sosialt arbeid kan ifølge LOSU (2012) deles i to faser: det oppsøkende og det oppfølgende arbeidet. Det oppsøkende arbeidet handler om å etablere kontakt og tillit, mens oppfølgingsarbeidet følger som regel etter, og består i tiltak som er tilpasset den enkelte ungdom eller gruppe, ofte basert på de relasjonene som er bygget i det oppsøkende arbeidet. Dette kan innebære direkte oppfølging, veiledning, hjelp med skole og arbeid, eller formidling til andre tjenester som barnevern, Nav eller helsetjenester (LOSU, 2012; Oslo kommune, 2020). Hensikten med oppfølgingen er blant annet å gi ungdommen kunnskap om og tilgang til hjelpeapparatet.

I denne kartleggingen oppgir 89 % av respondentene at deres tjeneste driver med individuelt oppfølgingsarbeid (Figur 33). De som er organisert som egen tjeneste, oppgir dette i større grad enn dem som er organisert som del av annen tjeneste (95 % vs. 83 %, p = 0,03) (Figur 33). Ser en på kommunestørrelser, ser det ut til at de små kommunene i mindre grad jobber på denne måten (p = 0,04) (Figur 34).

De som rapporterer at de driver med individuelt oppfølgingsarbeid, blir bedt om å rapportere hvordan oppfølgingen etableres (Figur 35).

De vanligste måtene å etablere oppfølgingsarbeidet på er «Ut fra eget oppsøkende arbeid» (89 %), «Etter henvendelse fra skole, skolehelsetjeneste eller oppfølgingstjeneste» (89 %) og etter «Henvendelser direkte via telefon / mail / fysisk oppmøte» (85 %) (Figur 35). Her er det forskjeller både på organisasjonstype og kommunestørrelse.

De som er organisert som egen tjeneste, oppgir i større grad «Ut fra eget oppsøkende arbeid» (p = 0,04), «Gjennom gruppetilbud eller andre aktiviteter i regi av den oppsøkende tjenesten» (p = 0,003), «På henvendelse fra politi eller barnevern» (p = 0,04), «Henvendelser direkte via telefon / mail / fysisk oppmøte» (0,01), «Direkte til tjenesten via sosiale medier» (p = 0,01), enn de tjenestene som er organisert som del av en annen tjeneste (Figur 35).

Figur 35 Hvordan etableres oppfølgingen? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 69), oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 52) og total (n = 121). Flere kryss mulig.

Om en sammenlikner på kommunenivå, så ser en at det er forskjeller på de følgende etableringsmåtene: «Ut fra eget oppsøkende arbeid» ($p = 0{,}05$), «Gjennom gruppetilbud eller andre aktiviteter i regi av den oppsøkende tjenesten» ($p = 0{,}001$), «På henvendelse fra politi eller barnevern» ($p < 0{,}001$), «Etter henvendelser fra andre hjelpeinstanser» ($p = 0{,}002$), «Henvendelser direkte til tjenesten via sosiale medier» ($p = 0{,}005$) (Figur 36). Som det kom frem i figurene relatert til arenaer for oppsøkende arbeid, ser vi igjen at egne tjenester og de store kommunene rapporterer større variasjon av typer og i større omfang på typene som rapporteres. Hvilket igjen nok sier noe om tjeneste- og kommunestørrelse og størrelse på nedslagsfelt/målgruppe.

Blant dem som oppgir at de etablerer oppfølgingen på andre måter, er det kriminalomsorgen, konfliktrådet og BUP som i størst grad oppgis.

Figur 36 Hvordan etableres oppfølgingen? Andeler. Store kommuner (n = 58), mellomstore kommuner (n = 34) og små kommuner (n = 29). Flere kryss mulig.

Figur 37 Skrives det journal for dem som mottar individuell oppfølging? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 69), oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 52) og total (n = 121).

Dokumentasjon av individuell oppfølging

I forarbeidet til helse- og omsorgstjenesteloven presiseres det at loven også omfatter oppsøkende virksomhet overfor utsatte grupper, samt opplysnings-, rådgivnings- og veiledningstjenester (*Prop. 91 L (2010–2011)* s. 172). Grensedragningen knyttet til når oppsøkende arbeid blir til helsehjelp, er utfordrende. Det som starter som uformell kontakt, tilstedeværelse eller veiledning, kan i praksis bevege seg over i helsehjelp uten at det skjer et tydelig skille. Når oppsøkende medarbeidere yter helsehjelp til en identifiserbar person, omfattes de av helsepersonelloven, herunder journalplikt etter § 39 (Helsepersonelloven, 1999).

Totalt rapporterer 74 % av tjenestene som driver med individuell oppfølging, at de skriver journal på den de har oppfølging med (Figur 37). Hvorvidt en skriver journal eller ikke, ser ut til å være jevnt fordelt både på organisatorisk og kommunestørrelsesnivå.

Samarbeidspartnere i oppfølgingsarbeidet

Oppfølgingsarbeidet som tjenestene utfører, handler blant annet om å sette ungdom i kontakt med andre relevante instanser, slik at ungdommen kan få et bredt og tilpasset tilbud (Erdal, 2006a). Tilbudene i kommunene vil kunne variere både i omfang og kvalitet, noe som gjør det desto

Figur 38 Hvem er de tre viktigste samarbeidspartnerne i oppfølgingsarbeidet i tillegg til ungdommen? Andeler (n = 136). Flere kryss mulig.

Figur 39 Hvem er de tre viktigste samarbeidspartnerne i oppfølgingsarbeidet i tillegg til ungdommen? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 73) og oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 63). Flere kryss mulig.

viktigere at samarbeidet mellom de oppsøkende tjenestene og resten av tjenesteapparatet er godt, med avklarte roller, respekt og realistiske forventninger (Erdal, 2006a).

I dataene fra denne undersøkelsen oppgis skole (89 %), familie (72 %), fritidsklubb (39 %) og helsestasjon/skolehelsetjenesten (39 %), som de hyppigste samarbeidspartnerne i oppfølgingsarbeidet (Figur 38). Dette er liknende kartleggingen til Pedersen (2016), der familie og skole ble oppgitt til å være de vanligste samarbeidspartnerne.

Hvilke samarbeidspartnere tjenesten har i oppfølgingsarbeidet, ser ut til å variere noe ut fra organisering av tjeneste og kommunestørrelse.

Om en sammenlikner mellom tjenestetyper, oppgis barnevern ($p = 0{,}001$) som samarbeidspartner oftere blant dem som er organisert som egen tjeneste, mens for enhetene der arbeidet er organisert som del av annen tjeneste oppgis skole ($p = 0{,}03$), familie ($p = 0{,}01$), helsestasjon/skolehelsetjenesten ($p = 0{,}003$) hyppigere enn hos dem som er organisert som egen tjeneste (Figur 39).

Figur 40 Hvem er de tre viktigste samarbeidspartnerne i oppfølgingsarbeidet i tillegg til ungdommen? Andeler. Store kommuner (n = 64), mellomstore kommuner (n = 35) og små kommuner (n = 37). Flere kryss mulig.

Figur 41 Hva er de største utfordringene i samarbeidet? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 73), oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 63) og total (n = 136). Flere kryss mulig.

Om en sammenlikner på kommunestørrelse, ser en at det blant de store kommunene er politi ($p < 0{,}001$) og barnevern ($p < 0{,}001$), som i større grad rapporteres som samarbeidspartnere i oppfølgingsarbeidet, enn hos de mindre kommunene (Figur 40). De mindre kommunene skiller seg ut med oftere å rapportere familie ($p = 0{,}01$) og helsestasjon/skolehelsetjeneste ($p = 0{,}01$) som samarbeidspartnere (Figur 40).

Suksesskriterier og utfordringer med samarbeidspartnere

Hvilke samarbeidsutfordringer tjenestene har, avhenger noe av tjenestetype og kommunestørrelse, men de tre utfordringene for samarbeid som oppgis oftest, er rolleforståelse (48 %), taushetsplikt (45 %) og ulike målsettinger (38 %) (Figur 41).

Om en tar tjenestetyper i betraktning, kommer det frem forskjeller knyttet til ulike målsettinger ($p = 0{,}02$), manglende tillit ($p < 0{,}001$) og rolleforståelse ($p = 0{,}04$), som alle i større grad nevnes av dem som er organisert som egen tjeneste (Figur 41).

Om en ser på forskjeller mellom de store og små kommunene, ser en at geografiske avstander i større grad nevnes som utfordring blant de små og mellomstore kommunene ($p < 0{,}001$) sammenliknet med de store. Mens hos de store er det utskiftning av personal ($p = 0{,}02$) og ulike målsettinger ($p = 0{,}01$) som skiller seg ut (Figur 42).

Når det gjelder suksessfaktorer som er til stede i samarbeid som fungerer, beskrives i hovedsak de samme suksesskriteriene uavhengig av tjenestetype og kommunestørrelse: god kommunikasjon, tydelige roller, tillit, tilgjengelighet, tverrfaglighet og ungdommens medvirkning. De som er organisert som egen tjeneste, ser imidlertid ut til å legge sterkere vekt på frivillighet, autonomi i metode og kontinuitet.

De som er del av en annen tjeneste fremhever i større grad lavterskel, kort vei mellom tjenester, små og oversiktlige fagmiljø og tydelig organisatorisk forankring. De legger også mer vekt på koordinering, samordning mellom skole og fritid og praksiser knyttet til stabilitet, nærhet og tilgjengelighet.

Figur 42 Hva er de største utfordringene i samarbeidet? Andeler. Store kommuner (n = 64), mellomstore kommuner (n = 35) og små kommuner (n = 37). Flere kryss mulig.

På tvers av organisering er det relasjon, rolleavklaring og tverrfaglig samarbeid som framstår som fundamentet for godt samarbeid, mens forskjellene primært handler om struktur, kapasitet og arbeidsmåte.

Ikke-frivillig oppfølging

De fleste av respondentene svarer nei på at de har oppfølging eller kontakt med ungdom der frivillighet ikke er grunnlaget for kontakten (77 %) (Figur 43).

De som oppgir former for ikke-frivillig oppfølging, ble bedt om å spesifisere hva denne oppfølgingen gikk ut på, hvor det kommer frem at ikke-frivillig kontakt med ungdom hovedsakelig oppstår gjennom politirelaterte tiltak, barneverntiltak eller henvisninger fra skole og helsetjenester. De fleste av respondentene oppgir at dette som regel handler om ungdom med psykiske helseutfordringer, rusproblemer eller manglende samtykkekompetanse. Det er ingen statistiske forskjeller på tjenestetype- og kommunestørrelsesnivå.

Figur 43 Har tjenesten kontakt eller oppfølging med ungdom der frivillighet ikke er grunnlaget for kontakten? Andeler (n = 136).

5. Dokumentasjonspraksis, metodikk og evalueringer

Dokumentasjonspraksisen i oppsøkende ungdomsarbeid er en viktig del av det faglige og metodiske arbeidet (Berg, 2006). Tradisjonelt sett kan det likevel se ut til at dokumentering og skriftliggjøring av arbeidet har variert opp gjennom årene og på tvers av geografi (Berg, 2006; NOU 1980: 87; Pedersen, 2016). Det finnes en rekke begrunnelser for viktigheten av dokumentasjon, der utvikling av metode og fag, formidling og dokumentasjon av samfunnsforhold og utsattes livssituasjon blir trukket frem (Berg, 2006).

Dokumentasjon er en viktig del av det oppsøkende arbeidet. Det fordres at rutiner og kompetanse for dokumentasjonen er på plass, slik at det utføres i henhold til lovverk, faglige standarder og krav til kvalitet (Oslo kommune, 2020). I Oslostandardens anbefalinger vektlegges blant annet solide rutiner for forsvarlig dokumentasjon på individ-, gruppe- og systemnivå, at de ansatte må ha god kjennskap til relevante lover (som forvaltningsloven og helsepersonelloven) og tilgang til egnede fagsystemer som sikrer sammenlignbare data og bedre samhandling mellom tjenester, samtidig som databehandling, personvern og taushetsplikt ivaretas (Oslo kommune, 2020).

5.1 Dokumentasjon av det oppsøkende arbeidet

Av de 136 respondentene som har svart på spørsmålet knyttet til hvorvidt de dokumenterer arbeidet, svarer halvparten (52 %) at de gjør det, 37 % svarer at de dokumenterer noe av arbeidet, mens 11 % ikke dokumenterer arbeidet i det hele tatt (Figur 44).

Det er ingen statistiske forskjeller når det gjelder tjenestetype, men det ser ut til at de store kommunene i større grad dokumenterer det oppsøkende ungdomsarbeidet enn de små kommunene ($p < 0{,}001$) (Figur 45). Hos de små kommunene er det 27 % (n = 10) av respondentene som forteller at de ikke dokumenterer det oppsøkende arbeidet i det hele tatt.

Figur 44 Dokumenteres det oppsøkende arbeidet tjenesten utfører (feltarbeid, gruppeaktivitet, individuell oppfølging, etc.)? Andeler (n = 136).

Figur 45 Dokumenteres det oppsøkende arbeidet tjenesten utfører (feltarbeid, gruppeaktivitet, individuell oppfølging, etc.)? Andeler. Store kommuner (n = 64), mellomstore kommuner (n = 35) og små kommuner (n = 37).

Figur 46 Hvis ja eller noe av det, benytter tjenesten et dokumentasjonssystem? Andeler (n = 120). Flere kryss mulig.

Figur 47 Hvis ja eller noe av det, benytter tjenesten et dokumentasjonssystem? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 69), oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 51). Flere kryss mulig.

De som sier at de dokumenterer arbeidet, får spørsmål om hvorvidt de benytter dokumentasjonssystemer når de dokumenterer arbeidet. 79 % av respondentene oppgir at de bruker en eller annen form for dokumentasjonssystem, hvorav 29 % oppgir at dette systemet er et system tilpasset oppsøkende arbeid (AdCuris/SOMA, HK kontakt e.l.) (Figur 46).

Det er forskjeller både på organisatorisk og kommunestørrelsesnivå, der de som er organisert som egen tjeneste, og de store kommunene i større grad oppgir at de bruker et tilpasset system, enn der arbeidet er organisert som del av annen tjeneste, og de mellomstore og små kommunene (p = 0,04 og 0,01) (Figur 47 og 48).

Figur 48 Hvis ja eller noe av det, benytter tjenesten et dokumentasjonssystem? Andeler. Store kommuner (n = 62), mellomstore kommuner (n = 32) og små kommuner (n = 26). Flere kryss mulig.

De som er organisert som egen tjeneste fikk, spørsmål om det skrives feltrapporter fra det oppsøkende arbeidet. 55 % oppgir at det utføres feltrapporter etter hver økt/patrulje, mens 19 % oppgir at de gjør det noen ganger. Til sammenlikning ble det i 2015 oppgitt at 47 % skrev feltrapporter «på jevnlig basis».

De som er organisert som egen tjeneste, ble videre spurt om de skriver årsrapport, der 69 % oppgir at de gjør det.

Utfordringer med dokumentasjon

Over halvparten av respondentene (54 %) oppgir at det finnes utfordringer med dokumentasjon. Utfordringer rapporteres i større grad blant tjenestene som er organisert som egen tjeneste (63 % vs. 44 %, p = 0,02). Det er ingen signifikant forskjell mellom de ulike kommunestørrelsesnivåene.

Når respondentene blir bedt om å spesifisere hvilke utfordringer de har når det kommer til dokumentasjonspraksis, oppgis utfordringer knyttet til manglende eller dårlig tilpassede journalsystemer, samt mangel på felles løsninger på tvers av tjenester. Videre oppgis usikkerhet rundt hva som skal dokumenteres, hvilket lovverk som gjelder, og hvordan man balanserer lavterskelarbeid med journalføringsplikt. Samtidig oppgis etiske dilemmaer og risiko for brudd på tillit når ungdom ikke ønsker dokumentasjon, eller når personvernregler gjør journalsystemer for åpne eller lite trygge. Tidsmangel, lite opplæring og varierende dokumentasjonspraksis forsterker utfordringsbildet.

5.2 Kartlegginger, utredninger og evaluering

På spørsmål om tjenestene har gjennomført kartlegginger, utredninger eller evalueringer, svarer 55 % av respondentene at de ikke har gjort det (Figur 49). Av dem som oppgir å ha gjennomført noen av disse, sier 33 % at dette er gjort på eget initiativ, mens 19 % har gjort det på oppdrag fra andre (Figur 49). Her finnes ingen statistiske forskjeller på tjenestetype- eller kommunestørrelsesnivå.

Figur 49 Har tjenesten gjennomført kartlegginger, utredninger eller evalueringer? Andeler (n = 135). Flere kryss mulig.

Figur 50 Hva slags metode er brukt i kartleggingen(e)? Andeler. Organisert som egen oppsøkende tjeneste (n = 38), oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (n = 23) og total (n = 61). Flere kryss mulig.

De som har gjort kartlegginger, utredninger eller evalueringer på oppdrag fra andre, blir bedt om å spesifisere. Respondentene oppgir at kartlegginger bestilles hovedsakelig av kommunal ledelse, SLT/SaLTo-samarbeid og fra ulike politiske nivåer. Skole, helse- og spesialisthelsetjenesten, barnevern og eksterne kunnskapsmiljøer (som Ungdata og NOVA) er også sentrale bestillere. Dette viser at oppsøkende tjenester inngår i et bredt tverrsektorielt kunnskaps- og beslutningsgrunnlag, hvor kartlegginger ofte brukes til styring, utvikling av tiltak og kriminalitets- eller rusforebyggende arbeid. Samtidig viser svarene at bestillingene kan komme fra både operative tjenester og politiske nivåer.

5.3 Metodebruk for kartlegging

Hurtig kartlegging og handling (HKH) har utviklet seg som et viktig kartleggingsverktøy i rus- og ungdomsarbeid, med mål om å skaffe tilstrekkelig kunnskap om lokale forhold for bedre prioritering og målretting av innsats (Pedersen, 2016). Dette skjer gjennom et bredt kunnskapsgrunnlag som kombinerer dialog med aktører og målgrupper med hardere data som statistikk og forskning.

De som har gjennomført kartlegginger, blir bedt om å oppgi hvilken metode de har brukt. 41 % oppgir å bruke HKH, 21 % oppgir å bruke Situasjon, analyse, tiltak (SAT), mens flertallet (57 %) oppgir å bruke andre metoder (Figur 50). Det er ingen statistiske forskjeller på kommunestørrelsesnivå, men en større andel av dem som er organisert som del av annen tjeneste, oppgir andre metoder (74 % vs. 47 %, p = 0,04) (Figur 50).

De respondentene som oppgir å bruke andre metoder i kartleggingene, blir bedt om å spesifisere disse. Andre metoder bygger i stor grad på egenutviklede verktøy og lokale brukerundersøkelser, samt enkelte måleverktøy som Child Outcome Rating Scale (CORS). Observasjoner i felt, medvirkningsprosesser og dialog med ungdom, skole, SLT og andre samarbeidspartnere utgjør gjerne datakildene. Flere kartlegginger skjer også som del av skole- eller helsetjenestens opplegg, samt via interne rapporteringssystemer.

5.4 Behov for faglig utvikling og veiledning

Respondentene blir spurt om hva slags faglig støtte og veiledning tjenesten får, og hva de trenger fra KORUS-ene.

De fleste kommuner oppgir at de mottar intern faglig støtte, gjerne gjennom ledere, kommunepsykologer, kollegaveiledning og tverrfaglige team. Nesten like mange trekker frem ekstern veiledning, særlig fra KORUS, BUP, DPS og liknende kompetansemiljøer. Det oppgis også at ansatte deltar på kurs, konferanser og fagfora, samt interne møter og gruppeveiledning. Samtidig viser svarene at en mindre gruppe kommuner mangler systematisk veiledning, eller kun får støtte sporadisk, noe som peker på et behov for mer strukturerte og tilgjengelige veiledningsordninger.

Mer systematisk og kontinuerlig veiledning, særlig i mindre kommuner, samt tilgang til nasjonale og regionale nettverk for erfaringsutveksling fremstår som et tydelig ønske. Tjenestene ønsker også oppdatert kunnskapsgrunnlag,

evidensbaserte metoder, standardisering av dokumentasjon, kvalitetskriterier samt faglig støtte for implementering og tjenesteutvikling. Videre oppgis at økonomiske begrensninger gjør ekstern faglig støtte og gratis kurs svært verdifulle.

KORUS oppleves som en sentral aktør for veiledning, kompetanseheving og faglig påfyll. Det oppgis et tydelig behov for kontinuerlig faglig påfyll (som ikke belaster kommunens økonomi), med kurs og seminarer innen relevante metoder som motiverende samtale (MI), relasjonsbygging med sårbare ungdommer, rusforebygging, psykisk helse og tidlig intervensjon. Videre oppgis ønsker om opplæring i kartleggingsverktøy (for eksempel HKH og SAT), systematikk og dokumentasjon av oppsøkende arbeid, samt maler og retningslinjer som kan bidra til standardisering og kvalitetssikring. Det etterspørres også hjelp til evaluering, kvalitetsutvikling og utforming av kriterier for god praksis, samt støtte til politisk forankring for å sikre stabile, lovpålagte oppsøkende tjenester.

6. Har ikke tjeneste

Tidligere har vi sett at 35 % av kommunene oppgir at de ikke har oppsøkende tjeneste. Av disse oppgir 26 % at de har hatt oppsøkende tjeneste i kommunen tidligere (Figur 51).

Når de som oppgir at det har vært tjenester i kommunen tidligere, blir bedt om å spesifisere hva slags tjenester dette har dreid seg om, oppgir flere at de tidligere har hatt både faste, prosjektbaserte og situasjonsbestemte oppsøkende tiltak. Ofte organisert gjennom utekontakt, ungdomskontakter, ungdomslos eller tverrfaglige team. Tjenestene ser ut til å ha oppstått i perioder med særlig behov, som ved utfordringer i ungdomsmiljøet eller under pandemien, men er senere avviklet eller falt bort når prosjektmidler eller ressurser opphørte.

Av de kommunene som ikke har egne oppsøkende tjenester rettet mot ungdom, oppgir 28 % at det finnes andre typer oppsøkende arbeid i kommunen (Figur 52).

Figur 51 Har det vært oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge i kommunen tidligere? Andeler (n = 76).

Av annet oppsøkende arbeid i kommunen beskrives et relativt bredt spekter av andre oppsøkende tiltak, særlig innen psykisk helse og rus for voksne, frivillige natteravnordninger og ulike kommunale tjenester som skolehelsetjeneste og ungdomsteam. Noen oppgir også situasjonsbasert oppsøkende arbeid ved større arrangementer eller utfordringer i lokalmiljøet, samt frivillige og målgruppespesifikke tilbud som supplerer mangelen på en dedikert ungdomsrettet oppsøkende tjeneste.

Blant 30 % av kommunene som per i dag ikke har oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge, foreligger det planer om etablering (Figur 53).

De som oppgir at det foreligger planer, blir bedt om å spesifisere disse. Da oppgis blant annet at disse planene er relatert til politiske utredninger, nye tjenester innen psykisk helse for barn og unge, eller ved å styrke eksisterende tiltak i skoler og oppvekstmiljø. Videre ser en del av planene ut til

Figur 52 Finnes det annet oppsøkende arbeid i kommunen (f.eks. frivillig eller med en eldre målgruppe enn 10–25 år)? Andeler (n = 76).

å være avhengige av ekstern finansiering, særlig prosjektmidler og statlige tilskudd. Noen vurderer også samarbeid med frivillige eller eksterne aktører for å realisere planene om oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge.

Respondentene blir spurt om hva som skal til, dersom det er behov, for å etablere oppsøkende arbeid rettet mot unge. Det kan se ut til at økonomi og finansiering er den klart viktigste forutsetningen for å etablere oppsøkende arbeid; flere etterspør øremerkede midler, statlige tilskuddsordninger eller tydeligere nasjonale føringer. Flere oppgir å mangle tilstrekkelige personellressurser og kompetanse, og opplever at rekruttering og kapasitet begrenser muligheten til å bygge opp nye tjenester.

Videre peker noen på behov for politisk og administrativ forankring, samt at etablering må bygge på en dokumentert problematikk i ungdomsmiljøet. Særlig små kommuner etterlyser tilpassede modeller, veiledning og interkommunale løsninger.

Figur 53 Foreligger det planer om etablering av oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge? Andeler (n = 76).

MAGGIE
STIEVATER

Del 3

Avslutning

7. Oppsummering

Av de 227 kommunene som deltok i undersøkelsen, rapporterte 148 at de utfører oppsøkende arbeid rettet mot unge. Av disse er 47 % organisert som egen tjeneste, mens 53 % utfører arbeidet som del av en annen kommunal tjeneste. Totalt sett oppgir respondentene (n = 244) at det er 163 tjenester som utfører oppsøkende arbeid. Sammenlignet med kartleggingen i 2015 ser det ut til å være en økning i antall tjenester og ansatte. En direkte sammenlikning er imidlertid utfordrende, da spørsmålsstillingene og endring i antall kommuner er endret siden den forrige kartleggingen.

Denne rapporten viser at det er en sammenheng mellom hvordan det oppsøkende arbeidet er organisert, og kommunestørrelser: Store kommuner har oftere egne oppsøkende tjenester, mellomstore har en blanding, mens hos de små kommunene er det oppsøkende arbeidet i større grad organisert som del av en annen tjeneste. Videre oppgir ca. halvparten av de små kommunene at de ikke har en kommunal oppsøkende tjeneste for barn og unge i det hele tatt.

De fleste tjenestene er forankret i kommunens planer og er organisert under fagområdene oppvekst/opplæring, helse eller kultur/fritid. I små kommuner ligger arbeidet oftere under helsesektoren. Tjenestene rapporterer at det er 770 ansatte fordelt på 651 årsverk, der 20 % arbeider i prosjektstillinger. De fleste ansatte har minimum bachelorutdanning. Sosionomer, vernepleiere/sykepleiere og barnevernspedagoger utgjør de største faggruppene. Rundt 5 % av arbeidsstaben består av ansatte med erfaringskompetanse.

Det finnes ingen nasjonale retningslinjer for oppsøkende ungdomsarbeid, men mange benytter Oslostandarden, Ute – inne og LOSUs kommunale veileder som grunnlag for praksis. Store kommuner oppgir oftere bruk av retningslinjer for arbeidet enn små kommuner. Rusforebygging, universelt forebyggende arbeid, kriminalitetsforebygging og psykisk helsearbeid er de vanligste målsettingene, med noen variasjoner mellom tjenester og kommunestørrelser. Skoler, fritidsklubber og arrangementer er de vanligste arenaene å utføre det oppsøkende arbeidet på. Alle tjenestene jobber med unge mellom 13–25 år, mens noen inkluderer også yngre barn (0–10 år) og voksne (26–30 år).

Nesten alle (90 %) oppgir at de driver individuelt oppfølgingsarbeid, særlig i store kommuner og der det oppsøkende arbeidet er organisert som egne tjenester. De fleste dokumenterer arbeidet, men over halvparten mangler systemer som er tilpasset oppsøkende arbeid, dette gjelder særlig i små kommuner og der det oppsøkende arbeidet er del av andre tjenester.

8. Hovedfunn

8.1 Organiseringen av det oppsøkende arbeidet og lokale forskjeller – faglig styrke og økonomisk sårbarhet

Kartleggingen viser at organiseringen av det oppsøkende arbeidet i Norge varierer avhengig av kommunestørrelse og lokal kontekst. Dette er i tråd med Klyve og Pedersen (2006), som peker på at fremveksten av oppsøkende ungdomsarbeid i stadig flere kommuner siden 1980-tallet har ført til økt lokal variasjon i hvordan arbeidet organiseres og praktiseres. At tjenestene og arbeidet er lokalt tilpasset og lokalt forankret, er en av de fundamentale verdiene for oppsøkende ungdomsarbeid (Klyve & Pedersen, 2006, LOSU, 2012; Oslo kommune, 2020).

Resultatene viser at store kommuner oftere har egne tjenester, mellomstore kommuner har en blanding av begge modeller, mens små kommuner hovedsakelig organiserer oppsøkende arbeid som del av andre tjenester. I noen kommuner er det behov for (og ressurser til) egenorganiserte tjenester med mange ansatte, og et bredt nedslagsfelt av arenaer og målsettinger for ungdommen de jobber med. I andre, gjerne der forholdene er mindre, kan det oppsøkende arbeidet se ut til å ha mer nytte av å innlemmes i allerede etablerte tjenester og fagområder. Hva slags tjenestetype en kommune har implementert, ser ut til å gjenspeiles basert på ressurser, befolkningsmengde, geografisk størrelse og ulike kartlagte behov.

Fra et faglig perspektiv anses fleksibilitet og variasjon mellom kommuner og tjenestetyper som en styrke (Erdal, 2006; LOSU, 2012; Oslo kommune, 2020). Ulike lokale forutsetninger tilsier ulike behov når det gjelder organisatoriske løsninger. Samtidig er det viktig å understreke at for stor variasjon kan få negative konsekvenser for fagutvikling, likeverdige tjenester til ungdom og tjenestenes robusthet ved økonomiske nedskjæringer, særlig i mindre kommuner med små fagmiljøer (Landsforeningen for utekontakter, 2010a). I denne rapporten oppgir 53 % av respondentene at et oppsøkende arbeidet er organisert som del av en annen tjeneste. Videre kommer det frem at 20 % av stillingene er prosjektstillinger, og at 37 % av tjenestene har færre enn to årsverk, noe som indikerer at en stor andel av det oppsøkende arbeidet i Norge utføres av relativt små tjenester, som igjen innebærer en potensielt strukturell sårbarhet i det oppsøkende ungdomsarbeidet i Norge. Både når det gjelder faglig utvikling og risiko for nedbemanning (Klyve & Pedersen, 2006; Landsforeningen for utekontakter, 2010a).

Selv om de større tjenestene gjerne fremstår som mer organiserte, med tydeligere politisk og administrativ forankring, og med det også mer robuste i henhold til økonomiske kutt, er det viktig å presisere at de mindre tjenestene også har en sentral rolle i sine lokalsamfunn. Disse tjenestene fungerer som viktige premissleverandører i det forebyggende arbeidet og bør derfor anerkjennes og prioriteres.

I det store ser det ut til at tjenestene er gode på å utøve fleksibilitet i det oppsøkende arbeidet. At det er noe variasjon i arenaer, fagområder og målsettinger, tyder på nettopp dette. Overordnet jobbes det likevel relativt likt, med noen variasjoner på enkelte områder.

Resultatene indikerer imidlertid også at det er ulikheter knyttet til dokumentasjon og systematikk. Det er ingen statistiske signifikante forskjeller mellom tjenestetyper i andelen som oppgir å dokumentere arbeidet. Imidlertid oppgir kun 16 % av dem som utfører oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste, at de bruker dokumentasjonsverktøy som er tilpasset oppsøkende arbeid. Videre oppgir en større andel av disse igjen at de bruker andre kartleggingsmetoder enn HKH og SAT.

Setter vi disse funnene i sammenheng med hva respondentene selv etterspør av faglig utvikling og støtte (som systematisk og kontinuerlig veiledning, nettverk for erfaringsutveksling, oppdatert kunnskapsgrunnlag, standardisering av dokumentasjon og faglig støtte til implementering og tjenesteutvikling), peker resultatene mot et behov for bedre tilrettelegging på systemnivå.

Dokumentasjonspraksis og rapportering av resultater er sentralt for fagutvikling og for å kunne møte ungdommens behov, men også for å synliggjøre det oppsøkende arbeidet

i de organisatoriske og politiske strukturene, noe som igjen kan bidra til økt økonomisk og organisatorisk trygghet (Berg, 2006; Landsforeningen for utekontakter, 2010a). Det er derfor viktig at alle tjenester får tilgang til standardiserte, tilpassede og tilgjengelige verktøy for dokumentasjon og rapportering.

8.2 Ulik størrelse, ulik tilnærming – samme fag og samme metodikk?

En gjennomgående analytisk tilnærming i denne rapporten, i tillegg til tjenestetyper, har vært å se på forskjeller mellom store, mellomstore og små kommuner. Måten kommunene organiserer det oppsøkende arbeidet på, synes å henge sammen med kommunestørrelsen. Samtidig gjør denne koblingen det utfordrende å skille hvilke forskjeller som skyldes tjenestetypeorganisering, og hvilke som primært reflekterer forskjeller i kommunestørrelse. Det er derfor vanskelig å entydig fastslå hvilke faktorer som har størst betydning for variasjoner i det oppsøkende arbeidet. I det kommende kommer likevel en inndeling av arketyper på hvordan store, mellomstore og små kommuner utfører det oppsøkende arbeidet i Norge.

Store kommuner – profesjonalisert og strukturert

- Egne oppsøkende tjenester med navn som Uteseksjonen, Utekontakten, Uteteam osv.
- Forankret i kommunale planer, med egen leder og tydelig struktur
- Tjenesten plassert primært under oppvekst/opplæring-sektoren
- Ansatte hovedsakelig sosionomer og barnevernsfaglig bakgrunn; høy grad av formell utdanning (bachelor/master)
- Omfattende brukermedvirkning og klare retningslinjer for oppsøkende arbeid
- Bredt sett av målsettinger, inkludert rusforebygging, kriminalitetsforebygging og universelt forebyggende arbeid
- Opererer på mange ulike arenaer, inkludert skoler, fritidsklubber, kjøpesentre og sentrumsområder
- Høy grad av individuelt oppfølgingsarbeid, med god dokumentasjonspraksis. Samarbeid med skole, familie, politi og barnevern
- Utfordringer: dokumentasjon, rolleforståelse, personalutskifting og strukturelle barrierer
- Aktiv bruk av kartleggingsverktøy (HKH, SAT), egne undersøkelser og situasjonsbeskrivelser

Mellomstore kommuner – hybride og fleksible løsninger

- Blanding av egne tjenester og oppsøkende arbeid som del av andre tjenester. Stort sett forankret i kommunale planer
- Plassert primært under helse- og oppvekst-/opplæringssektorer
- Ansatte hovedsakelig vernepleiere/sykepleiere og sosionomer; flertallet med bachelor
- Brukermedvirkning ivaretas i stor grad
- Moderat bruk av retningslinjer og lokale planer/rutiner
- Målsettinger: rusforebygging, universelt forebyggende arbeid og psykisk helsearbeid
- Oppsøkende arbeid på skoler, fritidsklubber og arrangementer; færre arenaer enn store kommuner, men likevel noe bredde
- Høy grad av individuelt oppfølgingsarbeid, journalføring hos to tredjedeler
- Dokumentasjonsutfordringer relateres til systemtilpasning, personvern og samhandling
- Lite bruk av tilpassede kartleggingsverktøy (som HKH og SAT)

Små kommuner – nært, fleksibelt og uformelt

- Oppsøkende ungdomsarbeid utføres i stor grad som del av andre tjenester. Stort sett forankret i kommunale planer
- Halvparten utfører ikke oppsøkende arbeid
- Primært organisert under helsesektoren. Ansatte hovedsakelig vernepleiere/sykepleiere og sosionomer
- Brukermedvirkning ivaretas
- Mindre grad av retningslinjer, men gjerne bruk av lokale prosedyrer og planer
- Målsettinger: universelt forebyggende arbeid, psykisk helsearbeid og rusforebygging
- Oppsøkende arbeid på færre arenaer; skoler, fritidsklubber og lokale arrangementer
- Åpningstider hovedsakelig dagtid, mindre kvelds- og helgearbeid
- Lavere grad av individuelt oppfølgingsarbeid; journalføring hos ca. halvparten
- Dokumentasjon begrenset; relativt få bruker system tilpasset oppsøkende arbeid
- Kartlegginger gjennomført i noen kommuner; egne lokale metoder ofte brukt

8.3 Digitalt oppsøkende arbeid

Ifølge Medietilsynet (2024) bruker 86 % av barn og unge mellom 9 og 18 år i Norge sosiale medier, et omfang som gjør de digitale arenaene blant de viktigste sosiale arenaene for barn og unge (Székely, 2011; Landsforeningen for utekontakter, 2010b). Denne utviklingen kommer ikke spesielt tydelig frem i resultatene fra denne rapporten, der kun 38 % av respondentene oppgir at tjenestene driver digitalt oppsøkende arbeid på sosiale medier, mens 9 % oppgir at de er på Discord.

I tillegg til å være en viktig arena for sosialisering og informasjonsinnhenting er sosiale medier også en arena der unge utsettes for uønskede hendelser, som krenkende ytringer, seksuelle overgrep og deling av nakenbilder (Frøyland m.fl., 2021; Hellevik m.fl., 2023; Medietilsynet, 2024). Det er også blitt løftet fram at elementer ved internettkulturen, blant annet ved hjelp av algoritmer, kan bidra til ulike typer av radikalisering, rekruttering til kriminalitet og ulike former for diskriminering. Spesielt blant unge i sårbare livssituasjoner (Politiet, 2025; Politiet, u.å.).

Det finnes lite norsk litteratur og dokumentasjon på digitalt oppsøkende arbeid, men allerede tilbake i 2010 beskrev Landsforeningen for utekontakter (2010b) viktigheten av digitalt oppsøkende arbeid. Den gang ble det påpekt at siden internett er en viktig del av ungdommens liv, er det viktig med tilstedeværelse der for å bidra til normdanning, tilgjengelighet og lavere terskel for kommunikasjon (Landsforeningen for utekontakter, 2010b). Tradisjonelt og digitalt oppsøkende arbeid vil kunne ha en del likheter, men kompetansen er ikke nødvendigvis direkte overførbar, da digitale plattformer krever egne metoder og tilnærminger (Landsforeningen for utekontakter, 2010b; Todorovic, 2025). Det er derfor viktig at ansatte får utviklet kunnskap, kompetanse og ferdigheter som gjør dem i stand til å støtte unge både fysisk og digitalt (Todorovic, 2025).

Undersøkelsen fanger ikke opp årsaker til at tjenester ikke utfører digitalt oppsøkende ungdomsarbeid, og heller ikke hvordan og i hvor stor grad. Likevel anses andelen som ikke oppgir å utføre digitalt oppsøkende arbeid, som lavere enn hva som oppleves som behovet.

8.4 Brukermedvirkning

Ikke bare er brukermedvirkning sentrale prinsipper i det oppsøkende ungdomsarbeidet, det er også en lovfestet rettighet (Helsedirektoratet, 2017). Tallene fra denne rapporten tilsier at brukermedvirkning fremstår som ivaretatt i det oppsøkende arbeidet uavhengig av kommunestørrelse (92 %). Videre oppgir respondentene at ca. 5 % av de ansatte har erfaringskompetanse. Det oppgis brukermedvirkning både på individnivå, tjenestenivå og systemnivå. Totalt sett passer den største andelen av tekstbokssvarene innunder brukermedvirkning på individnivå (40–45 %), deretter tjenestenivå (35–40 %) og systemnivå (20–25 %). Samtidig er ikke tekstbokssvarene så utdypende at vi kan gjøre noen kvalitativ vurdering rundt hvor systematisk brukermedvirkning står på agendaen i de ulike tjenestene.

Uteseksjonen i Oslo jobber med en brukerundersøkelse som skal være ferdig våren 2026. Dette er et arbeid som skal evalueres og kunne brukes i flere deler av landet, og vil gi et grundigere innblikk i tematikken.

8.5 Helserettet oppsøkende ungdomsarbeid

Psykisk helse, rusforebygging og universelt forebyggende arbeid er sentrale deler av oppdraget i oppsøkende tjenester uavhengig av kommunestørrelse. Mellomstore og små kommuner legger særlig vekt på psykisk helsearbeid som del av sin kjerneoppgave, mens store kommuner har bredere målsettinger som i større grad omfatter kriminalitetsforebygging, sosial inkludering og miljøbasert ungdomsarbeid.

Tatt i betraktning funnene til Pedersen (2016), hvor det ble beskrevet en forskyvning av det oppsøkende ungdomsarbeidet fra sosialfaglige miljøer og over i helsefaglige tjenester, viser denne rapporten noe av den samme tendensen. Mange av de mindre kommunene, og der arbeidet er organisert under andre tjenester, organiserer gjerne arbeidet som del av eksisterende helse- og oppvekstjenester, som helsestasjon og skolehelsetjeneste. Samtidig oppgir særlig disse tjenestene psykisk helsearbeid som et sentralt målområde i større grad enn de rene oppsøkende tjenestene.

En mulig forklaring på denne utviklingen er at oppsøkende ungdomsarbeid ikke er en lovpålagt kommunal oppgave, mens sentrale deler av helse- og oppvekstfeltet er det, slik som helsestasjons- og skolehelsetjenesten iht. helse- og omsorgstjenesteloven (2011, § 3-2) og forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten 2018. Det kan ha bidratt til at kommuner i økende grad integrerer oppsøkende arbeid i lovpålagte strukturer som allerede har etablert finansiering, personell og organisatorisk forankring. Dette underbygges ytterligere av at en rekke av kommunene som i dag ikke har oppsøkende arbeid, begrunner dette blant annet i at oppsøkende ungdomsarbeid blir nedprioritert fordi det ikke er hjemlet i loven.

Politisk har det oppsøkende ungdomsarbeidet blitt omtalt gjennom et tydelig helse- og rusforebyggende begrepsapparat (Meld. St. 5 (2024–2025)). Her fremheves skadereduksjon, rusmiddelforebygging, psykisk helse, tidlig intervensjon, tilgang til helse- og omsorgstjenester og beredskap på rusfeltet som sentrale formål. At oppsøkende arbeid omtales som «oppsøkende sosial- og helsefaglig arbeid» og integreres i nasjonale satsinger på forebygging, psykisk helse og rusfeltet, illustrerer hvordan feltet gradvis har blitt innlemmet i helsesektorens logikker, mål og språk.

Utviklingen kan dermed både reflektere kommunale og politiske prioriteringer, økonomiske rammevilkår og et faglig skifte hvor psykisk helse og helsefremming har fått økt betydning i det oppsøkende arbeidet.

8.6 Kommuner som ikke har egen tjeneste

Funnene viser at 35 % av kommunene ikke har oppsøkende tjenester rettet mot barn og unge. Ca. ¼-del av disse oppgir å ha hatt et slikt tilbud tidligere. At tjenestene ikke eksisterer i dag, ser i hovedsak ut til å skyldes mangel på ressurser, manglende finansieringsgrunnlag og svake strukturelle rammer for å opprettholde tilbudene over tid.

Flere av kommunene beskriver tidligere oppsøkende tjenester som midlertidige, prosjektbaserte eller situasjonsutløste tiltak, ofte etablert i perioder med særskilte utfordringer i ungdomsmiljøet, eller under pandemien. Når prosjektmidler tok slutt eller bemanningen ble redusert, falt tjenestene bort. Dette tyder på at manglende langsiktig og forutsigbar finansiering er en sentral årsak til at oppsøkende arbeid ikke er opprettholdt. Disse funnene samsvarer med at de mindre tjenestene, med mindre ressurser, tradisjonelt sett har vært de som har vært sterkest utsatt for nedskjæringer (Landsforeningen for utekontakter, 2010a).

Blant kommunene som oppgir å ikke utføre oppsøkende arbeid, finnes det ofte andre former for oppsøkende arbeid, men disse er i hovedsak rettet mot voksne, og/eller er frivillige ordninger som natteravner, eller tjenester med andre mandat. Her er det også verdt å merke seg at noen tilbud til ungdom mellom 16–25 år som bruker elementer fra oppsøkende metodikk, ligger under fylkeskommunen. Disse vil derfor ikke vises i denne undersøkelsen. Dette kan for eksempel være Oppfølgingstjenesten (OT), som er en lovpålagt fylkeskommunal tjeneste som skal sikre at ungdom som ikke er i opplæring eller arbeid, får tilbud om videregående opplæring, kompetansefremmende tiltak eller arbeid.

Det fremheves blant respondentene at fraværet av en dedikert oppsøkende ungdomstjeneste ikke skyldes manglende behov alene, men at kommunene i praksis dekker inn deler av behovet gjennom andre, mindre etablerte strukturer. At 30 % oppgir at de har planer om å etablere oppsøkende arbeid, viser at behovet er erkjent. Likevel beskrives planene som avhengige av ekstern finansiering, statlige tilskudd, politiske avklaringer og rekruttering av kompetent personell. Flere kommuner, særlig de små, oppgir å mangle kapasitet, nødvendig kompetanse og administrativ forankring for å etablere og drifte slike tjenester alene. De etterspør tilpassede modeller, interkommunale samarbeid og tydeligere nasjonale føringer.

Samlet sett peker funnene på at kommuner i liten grad mangler oppsøkende tjenester fordi behovet ikke finnes. Derimot skyldes fraværet først og fremst økonomiske begrensninger, manglende personell, midlertidige finansieringsmodeller og fravær av tydelig politisk og administrativ forankring, forhold som gjør tjenestene sårbare for både nedprioritering og bortfall.

9. Referanser

Andersson, B. (2010). *Erfarenheter av uppsökande arbete med vuxna och unga vuxna – en rapport baserad på fem forskningscirklar om uppsökande arbete* (Rapport 6:2010). FoU i Väst/GR. Göteborg. https://goteborgsregionen.se/kunskapsbank/erfarenheteravuppsokandearbetemedvuxnaochungavuxna.5.47221f60179f6639ff213.html

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. (u.å.). *Kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker*. Bufdir. Hentet 5. desember 2025 fra https://www.bufdir.no/fagstotte/barnevern-oppvekst/barnevernsreformen/forebygging-kommune/

Barnevernsloven. (2021). *Lov om barnevern* (LOV-2021-06-18-97). Lovdata. Barne- og familiedepartementet. (2021). *Lov om barnevern (barnevernsloven) § 15-1*. https://lovdata. no/dokument/NL/lov/2021-06-18-97

Berg, E. K. U. (2006). Dokumentasjon. I B. Erdal (Red.), *Ute - inne: oppsøkende sosialt arbeid med ungdom.* Gyldendal Akademisk.

Dowling, N. (2020). *Detached youth work: A critical analysis of theory and practice* (Doctoral thesis). University of Gloucestershire. https://eprints.glos.ac.uk/9407/1/9407_Dowling%2C_Natalie_%282020%29_Detached_Youth_Work_A_critical_analysis_of_theory_and_practice_PhD_thesis.pdf

Engøy, B. & Stenersen, A. (2026). Å gå ut «uten navn på blokka» – metodiske tilnærminger i oppsøkende sosialt arbeid. I N. H. R. Aas & A. O. Stenersen (Red.), *Gatenær - oppsøkende sosialt arbeid med ungdom (Kap 2). Fagbokforlaget*.

Erdal, B. (Red). (2006). *Ute – inne:* Oppsøkende sosialt arbeid med ungdom. Gyldendal Akademisk.

Erdal, B. (2006a). Rollen som oppsøkende sosialarbeider. I B. Erdal (Red.), *Ute – inne: oppsøkende sosialt arbeid med ungdom*. Gyldendal Akademisk.

Erdal, B. (2006b). Tilstedeværelse og kontakt. I B. Erdal (Red.), *Ute – inne: oppsøkende sosialt arbeid med ungdom*. Gyldendal Akademisk.

Folkehelseloven. (2011). *Lov om folkehelsearbeid* (LOV-2011-06-24-29). Lovdata. https://lovdata.no/lov/2011-06-24-29/§5

Forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten (2018). *Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.* (FOR-2018-10-19-1584). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-10-19-1584

Frøyland, L. R., Solstad, G. M., Andersen, P. L., Tveito, S. B., Folstad, S. H. & Skilbrei, M. L. *Seksuelle overgrep mot barn og unge via digitale medier. En kunnskapsoppsummering.* NOVA-rapport 3/2021 (oda.oslomet.no).

Hellevik, P. M., Kruse, A. M., Dullum, J., Frøyland, L. R., Skar, A. S., Andersen, L. C., Helseth, H., Frafjord, O. S. G., Haugen, L. A. & Øverlien, C. (2023). *Digitale seksuelle overgrep mot barn og unge: Gjerningspersoner og fornærmede.* NKVTS, report no. 3/2023.

Helsedirektoratet. (2017). *Brukermedvirkning*. Helsedirektoratet. https://www.helsedirektoratet.no/lov-og-forskrift/brukermedvirkning

Helse- og omsorgstjenesteloven (2011). *Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester* (LOV-2011-06-24-30). Lovdata. https://lovdata.no/lov/2011-06-24-30/§1-1

Helsepersonelloven (1999). *Lov om helsepersonell m.v.* (LOV-1999-07-02-64). Lovdata. https://lovdata.no/lov/1999-07-02-64/§39

Klyve, A. & Pedersen, H. (2006). Oppsøkende sosialt arbeid i Norge før og nå. I B. Erdal (Red.), *Ute - inne: oppsøkende sosialt arbeid med ungdom*. Gyldendal Akademisk.

Kommunesektorens interesseorganisasjon. (u.å.). *Planarbeidet*. Verktøykasse for strategisk folkehelsearbeid. KS. Hentet 5. desember 2025 fra https://www.ks.no/fagomrader/helse-og-omsorg/folkehelse/verktoykasse-for-strategisk-folkehelsearbeid/planarbeidet/

KORUS (u.å.). *Oppsøkende arbeid med barn og unge*. Korus. Hentet 7. januar 2026 fra https://korus.no/verktoy-og-kartlegging/oppsoekende-arbeid-med-barn-og-unge

Landsforeningen for utekontakter (2010a). *Oppsøkende sosialt arbeid i små utekontakter. En veileder.* Landsforeningen for utekontakter, 2010.

Landsforeningen for utekontakter (2010b). *Oppsøkende sosialt arbeid på www. En veileder.* Landsforeningen for utekontakter, 2010.

LOSU (2012). *Oppsøkende sosialt ungdomsarbeid – kommunal veileder.* Landsforeningen for oppsøkende sosialt ungdomsarbeid, LOSU 2012.

Medietilsynet (2024). *Barn og medier 2024- en undersøkelse om 9–18-åringers medievaner*. Fredrikstad: Medietilsynet. https://www.medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/barn-og-medier-undersokelser/2024/241128_barn_og_medier_2024.pdf

Meld. St. 5 (2024–2025). *Trygghet, fellesskap og verdighet: Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet. Del I – En ny politikk for forebygging, skadereduksjon og behandling.* Helse- og omsorgsdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-5-20242025/id3064959/

NOU 1980: 87. (1980). *Oppsøkende barne- og ungdomsarbeid*. Sosialdepartementet.

Oslo kommune. (2020). *Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatt ungdom*. Oslo kommune.

Pedersen, H. (2016). *Kartlegging av oppsøkende ungdomsarbeid i kommunene 2015*. Kompetansesenter rus – Oslo.

Politiet (2025). *Politiets trusselvurdering 2025.* Politiet. https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/politiets-trusselvurdering-ptv/politiets-trusselvurdering-2025.pdf

Politiet (u.å.). *Ekstreme nettsamfunn*. Politiet. Hentet fra https://www.politiet.no/rad/trygg-nettbruk/ekstreme-nettsamfunn

Prop. 1 S (2023–2024). *Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak). For budsjettår 2024*. Helse- og omsorgsdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-20232024/id2997928/?ch=1

Prop. 91 L (2010–2011). Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. Helse- og omsorgsdepartementet. Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/6aaaa5e4b6b34d9581e4c0e34d8eabeb/no/pdfs/prp201020110091000dddpdfs.pdf

Rusmiddeletatens kompetansesenter. (2004). *Kartlegging: Utekontaktarbeid i kommunene*. Rusmiddeletaten, Oslo kommune.

Statistisk sentralbyrå. (2025). *Befolkning, etter region, statistikkvariabel og år* (Tabell 07459). https://www.ssb.no/statbank/table/07459/tableViewLayout1

Statistisk sentralbyrå. (u.å.). *Standard for klassifisering av kommuner etter innbyggertall*. https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/115/koder

Strømfors, G. & Erdal, B. (2006). Kapittel 4: Rammer for oppsøkende sosialt arbeid. I B. Erdal (Red.), *Ute - inne: oppsøkende sosialt arbeid med ungdom*. Gyldendal Akademisk.

Sundby, R. & Dalhaug, T. E. (1991). *Oppsøkende tjenester mellom kontroll og omsorg*. Sosialhøgskolen i Trondheim.

Appendix 1

Spørreskjema

Som en del av satsingen på oppsøkende arbeid i regi av landets KORUS-er (les mer om satsingen nederst i dette dokumentet), ønsker vi å få en oversikt over det oppsøkende arbeidet i Norge. Informasjon fra denne omfangsundersøkelsen vil gi et bilde av hvordan oppsøkende arbeid utøves i kommunene per i dag. Vi er også interessert i å få kunnskap om hvilke kommuner som ikke har oppsøkende arbeid. I undersøkelsen fremgår det separate spørsmål for kommuner som pr i dag ikke har en slik virksomhet, tjeneste eller driver oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge. Vi ber derfor alle kommuner i Norge om å svare på undersøkelsen. For mer informasjon om satsingen og hva som defineres som oppsøkende arbeid, se tilhørende mail.

Kartleggingen gjennomføres av Kompetansesenter for rusfeltet (KORUS), og er et samarbeid på tvers av de syv regionale KORUS-ene i landet; Oslo, øst, nord, midt, sør, Stavanger og Bergen. Ta gjerne kontakt med ditt lokale KORUS hvis du har spørsmål knyttet til undersøkelsen:

Omfangsundersøkelsen legger opp til tre løp:

1. Kommuner som har en oppsøkende tjeneste.
2. Kommuner som har oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste.
3. Kommuner som ikke har en oppsøkende tjeneste.

Undersøkelsen vil ta ca. 30-40 minutter å besvare ved de to første løpene, og ca. 10 minutter å besvare ved det tredje løpet. Svarene lagres underveis, så det er mulig å gå inn og ut. Undersøkelsen skal følges opp med 3 års mellomrom.

NB: Hvis kommunen har flere oppsøkende tjeneste(r) og/eller oppsøkende arbeid som del av flere andre tjenester, må undersøkelsen besvares en gang per aktuelle tjeneste.

Navn på fylke

Navn på kommune

Navn på bydel/etat

Ditt fornavn og etternavn

Stilling

Utfører kommunen oppsøkende arbeid særlig rettet mot barn og unge?

(1) ❍ Ja, organisert som en egen oppsøkende tjeneste (utekontakt, ungdomsteam el.).

(2) ❍ Ja, oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste (f.eks. barnevern, fritidsklubb, NAV, helsestasjon, skole).

(3) ❍ Nei, vi har ikke oppsøkende arbeid med barn og unge per i dag.

Om oppsøkende arbeid i kommunen

1.1 Hva heter den oppsøkende tjenesten? (Navn på tjeneste)

1.2 Under hvilket fagområde er den oppsøkende tjenesten organisert?

(0) ❑ Oppvekst/opplæring

(1) ❑ Kultur/fritid

(2) ❑ Helse

(3) ❑ Arbeid

(10) ❑ Annet (spesifiser) _____

1.3 Er det oppsøkende arbeidet forankret i noen av kommunens planer?

(1) ❍ Ja.

(2) ❍ Nei.

(3) ❍ Vet ikke.

1.4 Har den oppsøkende tjenesten en egen leder?

(1) ❍ Ja, med økonomi-, fag- og personalansvar

(2) ❍ Ja, med fag- og personalansvar

(3) ❍ Ja, med kun fagansvar

(4) ❍ Nei (hvem har i så fall lederfunksjon for tjenesten?) _____

(6) ❍ Vet ikke

1.5 Finnes det annet oppsøkende arbeid i kommunen (f.eks. frivillig eller med en målgruppe eldre enn 25 år)?

(1) ❍ Ja – spesifiser _____

(2) ❍ Nei

(3) ❍ Vet ikke

1.6 Ivaretas brukermedvirkning i tjenesten?

(1) ❍ Ja (gi noen eksempler) _____

(2) ❍ Nei

Målgruppe/målsetting

1.7 Hva er målgruppen med hensyn til alder?

Nedre aldersgrense	_____
Øvre aldersgrense	_____

1.8 Hvilken aldersgruppe jobber dere mest med?

Nedre aldersgrense	_____
Øvre aldersgrense	_____

1.9 Hva er de primære målsettingene for tjenesten? (Sett opp til fire kryss)

(0) ❑ Universelt forebyggende arbeid

(1) ❑ Kriminalitetsforebygging

(2) ❑ Rusforebygging

(3) ❑ Psykisk helsearbeid

(4) ❑ Kartleggingsarbeid (inkl. samle og formidle kunnskap om ungdomsmiljøet)

(5) ❑ Fravær-/frafallsproblematikk

(6) ❑ Oppdragsbasert arbeid/tiltaksarbeid (f.eks. på oppdrag fra barnevernet)

(7) ❑ Annet (spesifiser) _____

Om de ansatte

1.10 Hvor mange ansatte er det i tjenesten totalt? (Tall)

1.10.1 Hvor mange årsverk er det totalt i tjenesten (f.eks 4,5)?

1.10.2 Hvor mange ansatte i faste stillinger? (Tall)

1.10.3 Hvor mange ansatte i prosjektstillinger? (Tall)

1.11 Hvilken utdanning har de ansatte? (antall ansatte)

Grunnskole, eller universitets/høgskoleutdanning under bachelornivå	_____
Sosionom eller sosialt arbeid – bachelorgrad	_____
Sosionom eller sosialt arbeid – mastergrad	_____
Barnevernspedagog – bachelorgrad	_____
Barnevernspedagog – mastergrad	_____
Vernepleier eller sykepleier – bachelorgrad	_____
Vernepleier eller sykepleier – mastergrad	_____
Psykologi – bachelorgrad	_____
Psykologi – mastergrad	_____
Psykolog (profesjon)	_____

Samfunnsviter (sosialantropologi, kriminologi, sosiologi, statsvitenskap, psykologi og samfunnsøkonomi) – bachelorgrad	_____
Samfunnsviter (sosialantropologi, kriminologi, sosiologi, statsvitenskap, psykologi og samfunnsøkonomi) – mastergrad	_____
Pedagogikk / lærer	_____
Med erfaringskompetanse (f.eks erfaringskonsulent)	_____
Relevant videreutdanning	_____
Annet	_____

1.11.1 Relevant videreutdanning – spesifiser

1.11.2 Annet - spesifiser

Oppsøkende arbeid og oppfølgingsarbeid

1.12 Finnes det retningslinjer for hvordan man driver oppsøkende arbeid i kommunen?

(1) ❍ Ja – spesifiser _____

(2) ❍ Nei

1.13 På hvilke arenaer foregår det oppsøkende arbeidet? (Flere kryss mulig)

(0) ❑ Sentrumsområder/gater, torg og parker

(1) ❑ Lokalmiljø/boligområder

(2) ❑ Skole

(3) ❑ Alternativ opplæringsarena

(4) ❑ Hjem

(5) ❑ Arbeid

(6) ❑ Fritidsklubb

(7) ❑ Kjøpesenter

(8) ❑ Kollektivtransport

(9) ❑ Idrettsarenaer

(13) ❑ Bibliotek

(14) ❑ Arrangementer

(15) ❑ Friluftsområder (marka, strender, vann)

(10) ❑ Digitalt på Discord (gaming)

(11) ❑ Digitalt på sosiale medier

(12) ❑ Andre arenaer (spesifiser) _____

1.14 Hvor stor prosentandel (anslagsvis) av arbeidstiden bruker tjenesten på oppsøkende virksomhet? (Prosent)

0 ———⊖———— 100

1.14.1 Evt. kommentar / spesifisering angående arbeidstid (fritekst)

1.15 Når har tjenesten sin arbeidstid? (flere kryss mulig)

(1) ❑ Dagtid hverdag (ca. 08-16)

(2) ❑ Ettermiddag hverdag (ca. 15-18)

(3) ❑ Kveld hverdag (ca. 18-23)

(4) ❑ Helg dagtid

(5) ❑ Helg kveldstid

(7) ❑ Natt

(6) ❑ Annet (spesifiser) _____

1.16 Driver tjenesten individuelt oppfølgingsarbeid (f.eks samtaler med enkeltungdom over tid)?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

1.16.1 Hvis ja, hvordan etableres oppfølgingene? (flere valg mulig)

(1) ❑ Ut fra eget oppsøkende arbeid

(2) ❑ Gjennom gruppetilbud eller andre aktiviteter i regi av den oppsøkende tjenesten

(3) ❑ På henvendelse fra politi eller barnevern.

(4) ❑ Etter henvendelse fra skole, skolehelsetjeneste eller Oppfølgingstjeneste

(8) ❑ Etter henvendelser fra andre hjelpeinstanser.

(6) ❑ Henvendelser direkte til den oppsøkende tjenesten via telefon, mail eller fysisk oppmøte (f eks fra foreldre, andre ungdommer eller ungdommen selv)

(9) ❑ Henvendelser direkte til den oppsøkende tjenesten via sosiale medier (f eks fra foreldre, andre ungdommer eller ungdommen selv)

(7) ❑ Annet (spesifiser) _____

1.17 Har tjenesten kontakt eller oppfølging med ungdom der frivillighet ikke er grunnlaget for kontakten?

(1) ❍ Ja (spesifiser) _____

(2) ❍ Nei

1.18 Hvem er de tre viktigste samarbeidspartnerne i oppfølgingsarbeidet, i tillegg til ungdommen selv? (sett tre kryss)

(1) ❑ Familie

(2) ❑ Skole

(3) ❑ PPT

(4) ❑ Spesialisthelsetjenesten

(13) ❑ Helsestasjon/skolehelsetjenesten

(5) ❑ Politi

(6) ❑ Fritidsklubb/fritidssektor

(7) ❑ Barnevern

(8) ❑ NAV

(9) ❑ SLT

(10) ❑ Kriminalomsorg

(11) ❑ FACT/FACT Ung

(12) ❑ Andre (spesifiser) _____

1.19 Hvilke suksessfaktorer er til stede i samarbeid som fungerer?

1.20 Hva er de største utfordringene i samarbeidet? (flere kryss mulig)

(1) ❑ Ulike målsettinger

(2) ❑ Geografisk avstand

(3) ❑ Manglende tillit

(4) ❑ Taushetsplikt

(5) ❑ Rolleforståelse

(6) ❑ Utskiftning av personal (personavhengig samarbeid)

(7) ❑ Strukturer som vanskeliggjør samarbeidet

(9) ❑ Ingen utfordringer

(8) ❑ Annet (spesifiser) _____

1.21 Hvordan kan ungdommene gjenkjenne de som jobber oppsøkende? (flere valg mulig)

(1) ❑ Klær (jakke, t-skjorte, genser, vest el.) med logo

(2) ❑ Sekk med logo

(4) ❑ ID-kort

(3) ❑ Ingen ytre kjennetegn

(5) ❑ Annet (spesifiser) _____

Dokumentasjon

1.22 Dokumenteres det daglige arbeidet som utføres (feltarbeid, gruppeaktivitet, individuell oppfølging, etc.)?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Noe av det

(3) ❍ Nei

1.23 Hvis ja eller noe av det, benytter tjenesten et dokumentasjonssystem?

(1) ❍ Ja, et system som er tilpasset oppsøkende arbeid (AdCuris/SOMA, HK kontakt el.). Spesifiser hvilket. _____

(2) ❍ Ja, et system som ikke er tilpasset oppsøkende arbeid. Spesifiser hvilket. _____

(3) ❍ Nei, dokumenterer på sikker sone/applikasjon (Word, Excel el.)

(4) ❍ Annet (spesifiser) _____

1.24 Skrives det feltrapporter fra det oppsøkende arbeidet?

(1) ❍ Ja, etter hver feltøkt/patrulje.

(2) ❍ Noen ganger.

(3) ❍ Nei.

1.25 Skrives det journal for de som mottar individuell oppfølging?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

(3) ❍ Annet (spesifiser) _____

1.26 Skrives det årsrapport?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

1.27 Finnes det noen utfordringer knyttet til dokumentasjon i tjenesten?

(1) ❍ Ja (spesifiser) _____

(2) ❍ Nei

Kartlegginger

1.28 Har tjenesten gjennomført kartlegginger, utredninger eller evalueringer? (flere valg mulig)

(1) ❑ Ja, på oppdrag fra andre (spesifiser hvem) _____

(2) ❑ Ja, på eget initiativ.

(3) ❑ Nei.

1.29 Hvis ja, hva slags metode er brukt i kartleggingen(e)?

Klikk for å lese:
- HKH
- SAT

(1) ❑ HKH (Hurtig kartlegging og handling)

(2) ❑ SAT (Situasjon, analyse, tiltak)

(3) ❑ Andre metoder (spesifiser) _____

Veiledning, oppfølging og kompetanse

1.30 Hva slags faglig støtte og veiledning får den oppsøkende tjenesten og fra hvem (internt, eksternt)?

1.31 Hva slags nettverk med andre oppsøkende tjenester er den oppsøkende tjenesten en del av?

1.32 Hva trenger kommunen / den oppsøkende tjenesten fra KORUS for å videreutvikle sitt oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge?

1.33 Andre innspill?

1.34 Ønsker dere å motta nyheter om oppsøkende arbeid på e-post?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

Om oppsøkende arbeid i kommunen

2.1 Hva heter tjenesten det oppsøkende arbeidet foregår i? (Navn på tjeneste)

2.2 Under hvilket fagområde er tjenesten som driver oppsøkende arbeid organisert? (flere valg mulig)

(1) ❑ Oppvekst/opplæring

(2) ❑ Kultur/fritid

(3) ❑ Helse

(4) ❑ Arbeid

(10) ❑ Annet (spesifiser) _____

2.3 Er det oppsøkende arbeidet forankret i noen av kommunens planer?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

(3) ❍ Vet ikke

2.4 Har tjenesten som driver oppsøkende arbeid en egen leder?

(1) ❍ Ja, med økonomi-, fag- og personalansvar

(2) ❍ Ja, med fag- og personalansvar

(3) ❍ Ja, med kun fagansvar

(4) ❍ Nei - i så fall, hvem har lederfunksjon for tjenesten? _____

(5) ❍ Vet ikke

2.5 Finnes det annet oppsøkende arbeid i kommunen (f.eks. frivillig eller med en eldre målgruppe enn 25 år)?

(1) ❍ Ja – spesifiser _____

(2) ❍ Nei

(3) ❍ Vet ikke

2.6 Ivaretas brukermedvirkning i tjenesten?

(1) ❍ Ja (gi noen eksempler) _____

(2) ❍ Nei

Målgruppe/målsetting

2.7 Hva er målgruppen til det oppsøkende arbeidet med hensyn til alder?

Nedre aldersgrense	_____
Øvre aldersgrense	_____

2.8 Hvilken aldersgruppe jobbes det mest med i det oppsøkende arbeidet?

Nedre aldersgrense	_____
Øvre aldersgrense	_____

2.9 Hva er de primære målsettingene for det oppsøkende arbeidet? (Sett opp til tre kryss)

(0) ❑ Universelt forebyggende arbeid

(1) ❑ Kriminalitetsforebygging

(2) ❑ Rusforebygging

(3) ❑ Psykisk helsearbeid

(4) ❑ Kartleggingsarbeid (inkl. samle og formidle kunnskap om ungdomsmiljøet)

(5) ❑ Fravær-/frafallsproblematikk

(6) ❑ Oppdragsbasert arbeid / tiltaksarbeid (f.eks. på oppdrag fra barnevernet)

(7) ❑ Annet (spesifiser) _____

Om de ansatte

2.10 Hvor mange ansatte i tjenesten driver oppsøkende arbeid? (Antall)

2.10.1 Hvor mange årsverk totalt har de ansatte som driver oppsøkende arbeid (f.eks. 4,5)?

2.10.2 Hvor mange ansatte som driver oppsøkende arbeid har fast stilling? (Antall)

2.10.3 Hvor mange ansatte som driver oppsøkende arbeid har prosjektstilling? (Antall)

2.11 Hvilken utdanning har de ansatte som driver oppsøkende arbeid? (antall ansatte)

Grunnskole, eller universitets/høgskoleutdanning under bachelornivå	_____
Sosionom eller sosialt arbeid – bachelorgrad	_____
Sosionom eller sosialt arbeid – mastergrad	_____
Barnevernspedagog – bachelorgrad	_____
Barnevernspedagog – mastergrad	_____
Vernepleier eller sykepleier – bachelorgrad	_____
Vernepleier eller sykepleier – mastergrad	_____
Psykologi – bachelorgrad	_____
Psykologi – mastergrad	_____
Psykolog (profesjon)	_____

Samfunnsviter (sosialantropologi, kriminologi, sosiologi, statsvitenskap, psykologi og samfunnsøkonomi) – bachelorgrad	_____
Samfunnsviter (sosialantropologi, kriminologi, sosiologi, statsvitenskap, psykologi og samfunnsøkonomi) – mastergrad	_____
Pedagogikk / lærer	_____
Med erfaringskompetanse (f.eks. erfaringskonsulent)	_____
Relevant videreutdanning	_____
Annet	_____

2.11.1 Relevant videreutdanning – spesifiser

2.11.2 Annet – spesifiser

Oppsøkende arbeid og oppfølgingsarbeid

2.12 Finnes det retningslinjer for hvordan man driver oppsøkende arbeid i kommunen?

(1) ❍ Ja (spesifiser) _____

(2) ❍ Nei

2.13 På hvilke arenaer foregår det oppsøkende arbeidet? (flere kryss mulig)

(1) ❑ Sentrumsområder/gater, torg og parker

(2) ❑ Lokalmiljø/boligområder

(3) ❑ Skole

(4) ❑ Alternativ opplæringsarena

(5) ❑ Hjem

(6) ❑ Arbeid

(7) ❑ Fritidsklubb

(8) ❑ Kjøpesenter

(9) ❑ Kollektivtransport

(10) ❑ Idrettsarenaer

(14) ❑ Bibliotek

(15) ❑ Arrangementer

(16) ❑ Friluftsområder (marka, strender, vann)

(11) ❑ Digitalt på Discord (gaming)

(12) ❑ Digitalt på sosiale medier

(13) ❑ Andre arenaer (spesifiser) _____

2.14 Hvor stor prosentandel (anslagsvis) av arbeidstiden bruker tjenesten på oppsøkende virksomhet? (Prosent)

0 ——⊖—————— 100

2.14.1 Evt. kommentar / spesifisering angående arbeidstid (fritekst)

2.15 Når driver tjenesten med oppsøkende arbeid? (flere kryss mulig)

(1) ❑ Dagtid hverdag (ca. 08-16)

(2) ❑ Ettermiddag hverdag (ca. 15-18)

(3) ❑ Kveld hverdag (ca. 18-23)

(4) ❑ Helg dagtid

(5) ❑ Helg kveldstid

(7) ❑ Natt

(6) ❑ Annet (spesifiser) _____

2.16 Driver tjenesten individuelt oppfølgingsarbeid? (f.eks. samtaler med enkeltungdom over tid)?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

2.16.1 Hvis ja, hvordan etableres oppfølgingene? (flere kryss mulig)

(1) ❑ Ut fra eget oppsøkende arbeid.

(2) ❑ Gjennom gruppetilbud eller andre aktiviteter i regi av den oppsøkende tjenesten.

(3) ❑ Etter henvendelse fra politi eller barnevern.

(4) ❑ Etter henvendelse fra skole, skolehelsetjeneste eller Oppfølgingstjeneste.

(5) ❑ Etter henvendelser fra andre hjelpeinstanser.

(7) ❑ Henvendelser direkte til den oppsøkende tjenesten via telefon, mail eller fysisk oppmøte (f.eks fra foreldre, andre ungdommer eller ungdommen selv)

(8) ❑ Henvendelser direkte til den oppsøkende tjenesten via sosiale medier (f..eks fra foreldre, andre ungdommer eller ungdommen selv)

(6) ❑ Annet (spesifiser) _____

2.17 Har tjenesten kontakt eller oppfølging med ungdom der frivillighet ikke er grunnlaget for kontakten?

(1) ❍ Ja - spesifiser _____

(2) ❍ Nei

2.18 Hvem er de tre viktigste samarbeidspartnerne i oppfølgingsarbeidet, i tillegg til ungdommen selv? (sett tre kryss)

(1) ❑ Familie

(2) ❑ Skole

(3) ❑ PPT

(4) ❑ Spesialisthelsetjenesten

(5) ❑ Helsestasjon/skolehelsetjenesten

(6) ❑ Politi

(7) ❑ Fritidsklubb/fritidssektor

(8) ❑ Barnevern

(9) ❑ NAV

(10) ❑ SLT

(11) ❑ Kriminalomsorg

(12) ❑ FACT / FACT Ung

(13) ❑ Andre (spesifiser) _____

2.19 Hvilke suksessfaktorer er til stede i samarbeid som fungerer?

2.20 Hva er de største utfordringene i samarbeidet? (flere kryss mulig)

(1) ❑ Ulike målsettinger

(2) ❑ Geografisk avstand

(3) ❑ Manglende tillit

(4) ❑ Taushetsplikt

(5) ❑ Rolleforståelse

(6) ❑ Utskiftning av personal (personavhengig samarbeid)

(7) ❑ Strukturer som vanskeliggjør samarbeidet

(9) ❑ Ingen utfordringer

(8) ❑ Annet (spesifiser) _____

2.21 Hvordan kan ungdommene gjenkjenne de som jobber oppsøkende?

(1) ❑ Klær (jakke, t-skjorte, genser, vest el.) med logo

(2) ❑ Sekk med logo

(6) ❑ ID-kort

(3) ❑ Ingen ytre kjennetegn

(5) ❑ Annet (spesifiser) _____

Dokumentasjon

2.22 Dokumenteres det oppsøkende arbeidet tjenesten utfører?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Noe av det

(3) ❍ Nei

2.23 Hvis ja eller noe av det, benytter tjenesten et dokumentasjonssystem?

(1) ❍ Ja, et system som er tilpasset oppsøkende arbeid (AdCuris/SOMA, HK kontakt el.). Spesifiser hvilket. _____

(2) ❍ Ja, et system som ikke er tilpasset oppsøkende arbeid. Spesifiser hvilket. _____

(3) ❍ Nei, dokumenterer på sikker sone/applikasjon (Word, Excel el).

(4) ❍ Annet (spesifiser). _____

2.24 Skrives det journal for de som mottar individuell oppfølging?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

(3) ❍ Annet (spesifiser)

2.25 Finnes det noen utfordringer knyttet til dokumentasjon i tjenesten?

(1) ❍ Ja (spesifiser) _____

(2) ❍ Nei

Kartlegginger

2.26 Har tjenesten gjennomført kartlegginger eller utredninger?

(1) ❑ Ja, på oppdrag fra andre (spesifiser hvem) _____

(2) ❑ Ja, på eget initiativ

(3) ❑ Nei

2.27 Hvis ja, hva slags metode er brukt i kartleggingen(e)?

Klikk for å lese:
- HKH
- SAT

(1) ❑ HKH (Hurtig kartlegging og handling)

(2) ❑ SAT (Situasjon, analyse, tiltak)

(3) ❑ Andre metoder (spesifiser) _____

Veiledning og oppfølging

2.28 Hva slags faglig støtte og veiledning får den oppsøkende tjenesten og fra hvem (internt, eksternt)?

2.29 Hva slags nettverk er tjenesten en del av?

2.30 Hva trenger kommunen / tjenesten fra KORUS for å etablere eller videreutvikle sin oppsøkende virksomhet rettet mot barn og unge?

2.31 Andre innspill?

2.32 Ønsker dere å motta nyheter om oppsøkende arbeid på e-post?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

3.1 Hva er grunnen til at det ikke finnes oppsøkende arbeid i kommunen per i dag (f.eks. økonomi, kommunestørrelse, kompetansemangel, ikke behov, organisering, ikke lovpålagt tjeneste, el.)?

3.2 Har det vært oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge i kommunen tidligere?

(1) ❍ Ja – spesifiser. _____

(2) ❍ Nei.

(3) ❍ Vet ikke.

3.3 Finnes det annet oppsøkende arbeid i kommunen (f.eks. frivillig eller med en eldre målgruppe enn 10-25 år)?

(1) ❍ Ja – spesifiser. _____

(2) ❍ Nei.

(3) ❍ Vet ikke.

3.4 Foreligger det planer om etablering av oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge?

(1) ❍ Ja – spesifiser. _____

(2) ❍ Nei.

(3) ❍ Vet ikke.

3.5 Dersom kommunen ser behov for å etablere oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge, hva skal til?

3.6 Ønsker dere å motta nyheter om oppsøkende arbeid på e-post?

(1) ❍ Ja

(2) ❍ Nei

Tusen takk for at du tok deg tid til å svare på omfangsundersøkelsen!

Ta gjerne kontakt med ditt lokale KORUS hvis du har spørsmål knyttet til undersøkelsen:

Appendix 2

Respondentenes (n=244) kommunetilhørighet og hvorvidt de oppgir å utføre oppsøkende arbeid særlig rettet mot barn og unge.

	Utfører kommunen oppsøkende arbeid særlig rettet mot barn og unge?			
	Ja, organisert som en egen oppsøkende tjeneste	Ja, oppsøkende arbeid som del av en annen tjeneste	Nei, vi har ikke oppsøkende arbeid med barn og unge per i dag.	Total
Alta Áltá Álaheadju	1	0	0	1
Alver	1	0	0	1
Arendal	1	0	0	1
Asker	0	1	0	1
Askøy	0	1	0	1
Aure	0	0	1	1
Aurland	0	0	1	1
Aurskog Høland	1	0	0	1
Averøy	0	1	0	1
Bamble	0	1	0	1
Bergen	1	0	0	1
Bjerkreim	0	1	0	1
Bjørnafjorden	1	0	0	1
Bodø	1	0	0	1
Bokn	0	0	1	1
Bremanger	0	1	0	1
Brønnøy	0	0	1	1
Bykle	0	0	1	1
Bærum	1	0	0	1
Drammen	1	0	0	1
Drangedal	0	0	1	1
Dyrøy Divrrák	0	0	1	1
Dønna	0	0	1	1
Egersund	0	1	0	1
Eidsvoll	1	0	0	1
Elverum	0	0	1	1
Engerdal	0	0	1	1

	Etnedal	0	1	0	1
	Evenes, Evenášši	0	1	0	1
	Fauske, Fuossko	0	1	0	1
	Fedje	0	0	1	1
	Fitjar	0	1	0	1
	Fjaler	0	0	1	1
	Fjord	0	0	1	1
	Flakstad	0	1	0	1
	Flatanger	0	1	0	1
	Flekkefjord	0	1	0	1
	Flå	0	0	1	1
	Folldal	1	0	0	1
	Fredrikstad	0	0	1	1
	Froland	0	1	0	1
	Frøya	0	0	1	1
	Fyresdal	0	0	1	1
	Færder	0	1	0	1
	Gausdal	0	0	1	1
	Gildeskål	0	0	1	1
	Gjerdrum	0	1	0	1
	Gjerstad	0	1	0	1
	Gjesdal	0	0	1	1
	Gjøvik	0	0	1	1
	Gol	0	1	0	1
	Gran	0	0	1	1
	Grane	0	1	0	1
	Gratangen Rivtták	0	1	0	1
	Grimstad	0	0	1	1
	Grue	0	0	1	1
	Gulen	0	1	0	1
	Hamar	1	0	0	1
	Hammerfest Hámmerfeasta	1	0	0	1
	Haram	0	1	0	1
	Hattfjelldal, Aarborte	0	1	0	1
	Haugesund	1	0	0	1
	Hemsedal	0	1	0	1
	Hitra	0	1	0	1
	Hjartdal	0	0	1	1
	Hjelmeland	0	0	1	1
	Hol	0	0	1	1

	Holmestrand	0	1	0	1
	Holtålen	0	0	1	1
	Horten	0	0	1	1
	Hvaler	0	0	1	1
	Hyllestad	0	1	0	1
	Hægebostad	0	1	0	1
	Høyanger	0	1	0	1
	Hå	0	1	0	1
	Ibestad Ivvárstádik	0	1	0	1
	Inderøy	1	0	0	1
	Indre Fosen	0	1	0	1
	Indre Østfold	1	0	0	1
	Iveland	0	1	0	1
	Jevnaker	0	1	0	1
	Karmøy	0	0	1	1
	Klepp	0	0	1	1
	Kongsberg	1	0	0	1
	Kristiansand	0	1	0	1
	Kristiansund	0	0	1	1
	Krødsherad	0	1	0	1
	Kvam	1	0	0	1
	Kvinesdal	0	1	0	1
	Kvinnherad	1	0	0	1
	Kviteseid	0	0	1	1
	Kvæfjord Giehtavuotna	0	1	0	1
	Larvik	1	0	0	1
	Lebesby Davvesiida	0	0	1	1
	Leirfjord	0	1	0	1
	Lesja	0	0	1	1
	Levanger	1	0	0	1
	Lier	0	0	1	1
	Lillesand	1	0	0	1
	Lillestrøm	1	0	0	1
	Lindesnes	1	0	0	1
	Lom	0	0	1	1
	Lund	0	0	1	1
	Lurøy	1	0	0	1
	Lyngdal	0	1	0	1
	Lærdal	0	1	0	1
	Lørenskog	1	0	0	1

	Malvik	1	0	0	1
	Masfjorden	0	1	0	1
	Melhus	1	0	0	1
	Meløy	0	1	0	1
	Modum	1	0	0	1
	Molde	0	0	1	1
	Moss	0	0	1	1
	Målselv Málatvuopmi	1	0	0	1
	Nannestad	0	1	0	1
	Nes	1	0	0	1
	Nesodden	1	0	0	1
	Nesseby Unjárga	0	1	0	1
	Nissedal	0	0	1	1
	Nittedal	1	0	0	1
	Nome	1	0	0	1
	Nord Fron	0	1	0	1
	Nord Odal	1	0	0	1
	Nord- Aurdal	0	0	1	1
	Nordkapp Davvenjárga	0	1	0	1
	Nordre Follo	1	0	0	1
	Nordreisa Ráisa	0	1	0	1
	Oppdal	0	0	1	1
	Orkland	0	1	0	1
	Os	0	0	1	1
	Oslo	12	4	0	16
	Osterøy	0	0	1	1
	Porsgrunn	0	0	1	1
	Rana Raane	0	0	1	1
	Randaberg og Kvitsøy	1	0	0	1
	Rauma	0	0	1	1
	Rendalen	0	0	1	1
	Rindal	0	1	0	1
	Ringebu	0	0	1	1
	Ringerike	1	0	0	1
	Ringsaker	1	0	0	1
	Risør	0	1	0	1
	Rælingen	1	0	0	1
	Røyrvik	0	0	1	1
	Råde	1	0	0	1
	Saltdal	0	1	0	1

	Samnanger	1	0	0	1
	Sandefjord	0	1	0	1
	Sandnes	1	0	0	1
	Sarpsborg	1	0	0	1
	Sauda	0	0	1	1
	Seljord	1	0	0	1
	Senja Sážžá	1	0	0	1
	Siljan	0	0	1	1
	Sirdal	0	0	1	1
	Skaun	1	0	0	1
	Skien	0	1	0	1
	Skiptvet	0	1	0	1
	Skjåk	0	1	0	1
	Snåsa	0	0	1	1
	Sogndal	1	0	0	1
	Sokndal	0	0	1	1
	Sola	1	0	0	1
	Solund	0	0	1	1
	Stad	0	1	0	1
	Stavanger	1	0	0	1
	Steigen	0	1	0	1
	Steinkjer	0	1	0	1
	Stjørdal	1	0	0	1
	Stord	1	0	0	1
	Strand	0	0	1	1
	Stranda	0	0	1	1
	Stryn	0	0	1	1
	Sula	1	0	0	1
	Suldal	0	1	0	1
	Sunnfjord	1	0	0	1
	Surnadal	0	1	0	1
	Sveio	0	0	1	1
	Sømna	0	0	1	1
	Søndre Land	0	1	0	1
	Sør-Aurdal	0	1	0	1
	Time	1	0	0	1
	Tingvoll	0	0	1	1
	Tinn	0	1	0	1
	Tokke	0	1	0	1
	Tolga	1	0	0	1
	Tromsø Romssa	1	0	0	1

	Trondheim	2	1	0	3
	Trysil	0	0	1	1
	Træna	0	0	1	1
	Tvedestrand	0	1	0	1
	Tysnes	0	1	0	1
	Tysvær	0	0	1	1
	Tønsberg	1	0	0	1
	Ullensaker	1	0	0	1
	Ullensvang	1	0	0	1
	Ulstein	0	0	1	1
	Valle	0	0	1	1
	Vang	0	0	1	1
	Vanylven	0	1	0	1
	Vegårshei	1	0	0	1
	Vennesla	0	0	1	1
	Verdal	1	0	0	1
	Vestby	0	0	1	1
	Vestre Slidre	0	1	0	1
	Vestre Toten	0	1	0	1
	Vestvågøy	1	0	0	1
	Vik	0	0	1	1
	Vinje	0	0	1	1
	Volda	0	1	0	1
	Voss	1	0	0	1
	Vågå	0	1	0	1
	Våler	0	0	1	1
	Øksnes	0	1	0	1
	Ørsta	1	0	0	1
	Østre Slidre	0	0	1	1
	Øvre Eiker	1	0	0	1
	Øyer	0	1	0	1
	Øygarden	0	1	0	1
	Ålesund	1	0	0	1
	Åmli	1	0	0	1
	Åmot	0	0	1	1
	Årdal	0	0	1	1
	Ås	0	0	1	1
	Åseral	0	0	1	1
	Åsnes	0	0	1	1
Total		82	81	81	244

Notater

KORUS